

A Ch'añ Libro NEHEMÍAS

Nehemías sb'i jun libro tic, yujto a yab'ixal viñaj Nehemías syal d'ay. Syalanpax yuj tas aj smeltzaj-nacxi eb' israel xid'nac icha presoal d'a Babilonia yed' tas aj sb'onacxiq'ue smuroal Jerusalén. A viñaj Nehemías chi', checb'ilcot viñ yuj viñaj rey Artajerjes sreyal Persia. Aton tic syal capítulo 1 yed' 2. Axo d'a capítulo 3 masanto d'a 7, syalcoti tas ajnac schecjicot viñ yic tzul sb'oanxi smuroal choñab' Jerusalén viñ. A viñ cuchb'annac eb' anima d'a jun munlajel chi', yalannac viñ d'a eb' to syac'och spensar eb' d'a sc'ayb'ub'al Dios, yic vach' tz'ajec' eb' d'a snación chi'.

Axo d'a capítulo 8 masanto d'a 10, syal yuj viñaj Esdras, tas yutejncac viñ yavtan sc'ayb'ub'al Dios d'a yichañ masanil anima molanec' d'a jun c'u. Ayic yab'annac masanil eb' anima chi', yal-nacq'ueta smul eb' d'a Dios. Axo d'a capítulo 11 masanto d'a 13, syalcot yuj eb' smunlaj d'a scajnub' Dios, syalanpax tas ajnac yoch smuroal choñab' chi' d'a yol sc'ab' Dios, syalanpaxcan tas-tac b'onacxicani.

Ix lesalvi viñaj Nehemías yuj schoñab'

¹ Aton vab'ixal a in Nehemías in tic, yuninal in viñaj Hacialías. Ayic 20 ab'ilxo yoch viñaj Artajerjes reyal, d'a jun uj scuchan Quisleu, ayinec' d'a Susa scapitalil Persia. ² Ata' ix c'och viñ vuc'tac scuchan Hanani yed' juntzañxo eb' ix cot yed' viñ d'a Judá. Ix in c'anb'an d'a eb' tas yaj Jerusalén

yed' eb' yirñtilal eb' anima ic'b'ilcot d'a Babilonia.
³ Ix yalan eb' d'ayin: A eb' quetchoñab' chi' ayec' eb' d'a Judá, te cusc'olal yajec' eb', te qu'uxveltac yajec' eb'. Axo Jerusalén chi' mac'b'ilem smuroal, tz'anacpaxb'at spuertail, xchi eb'.

⁴ Ayic ix vab'an juntzañ chi', ix in em c'ojan, ix in oq'ui. Ix in te cus val jaye' c'ual. Ix in och d'a tze'ojc'olal, ix in lesalvi d'a sDiosal satchaañ. ⁵ Ix valan icha tic: Mamin Jehová sDiosal satchaañ, te nivan elc'ochi, te ay a may, tzaq'uelc'och a trato yed' eb' tzach xajanani, eb' sc'anab'ajan a checnab'il. ⁶ Tzin c'an d'ayach to tza cha ab' in lesal a in a checab' in tic. D'a junjun c'u yed' d'a junjun ac'val tzin tevi d'ayach cuuj a oñ a choñab' oñ tic, a checab' caji. Svalq'ueta co mul d'ayach. A oñ tic yed' eb' co mam quicham, ix och co mul d'ayach. ⁷ Te chuc ix cutej co b'a d'ayach. Maj co c'anab'ajej a checnab'il, a c'ayb'ub'al yed' tas a chec yalnaccan viñ a checab' aj Moisés d'ayoñ. ⁸ Nacot tas alnac d'a viñ a checab' chi': Tato mañ ol e c'anab'ajej tas ix vala', ol ex in saclemejcanb'at d'a scaltac juntzañxo ch'oc choñab'il. ⁹ Palta tato ol ex meltzajxoc d'ayin jun, ol e c'anab'ajan in checnab'il, tze b'eyb'alani, vach'chom saclemiac eyajcanb'at b'aj slajvic'och yolyib'añq'uinal tic, ol ex in molb'ejxicot d'a jun lugar to sic'b'ilel vuuj, b'aj tz'och ejmelal d'ayin, xa chi.

¹⁰ A oñ a checab' oñ tic, a choñab' oñ paxi, ix oñ a col yed' a poder. ¹¹ Mamin, tzin c'an d'ayach to tza cha ab' in lesal a in a checab' in tic yed' tas sc'an juntzañxo eb' a checab' to sco nib'ej tzach quic'chaañ. Tzin c'an d'ayach to tzac' a vach'c'olal d'ayin, yic vach' scha yab' viñ rey tas ol vala', xin

chi. A d'a jun tiempoal chi' ayin och sb'achumaloc svino viñaj rey Artajerjes chi'.

2

Ix chajicot viñaj Nehemías d'a Jerusalén

¹ Ay jun c'u d'a yol uj Nisán, ayic 20 ab'ilxo yoch viñaj Artajerjes reyal, ayic van vac'an svino viñ rey chi', ix yilan viñ to cuseltac yilji in sat. Malaj b'aj icha chi' viljitaxoni. ² Yuj chi' ix sc'anb'an viñ d'ayin:

—¿Tas yuj cuseltac yilji a sat? Ina mañ ach penaocay svila'. Ichato ilc'olal aji, xchi viñ rey chi'.

A val d'a jun rato chi', ix in xivq'uei, ³ ix valan d'a viñ icha tic:

—Mamin rey, ayocab' achñej eq'ui. ¿Tas yuj mañ cuseltacoc yilji in sat a naani, ina to a in choñab' b'aj mucan eb' in mam vicham, emnac lañnajoc, tz'anacpaxb'at spuertail? xin chi d'a viñ.

⁴—¿Tas svutej in colvaj d'ayach ticnaic jun? xchi viñ rey chi'.

Yuj chi' ix in lesalvi d'a sDiosal satchaari. ⁵ Ix valan d'a viñ rey chi' icha tic:

—Tato scha a c'ol mamin rey, tato vach' in d'a yol a sat, tzin c'an d'ayach to tzin a chab'at d'a Judá chi', b'aj mucan eb' in mam vicham, yic sb'at in b'oanxiq'uei, xin chi d'a viñ.

⁶ C'ojanem viñ rey chi', c'ojanpaxem ix reina d'a stz'ey viñ. Ix yalan viñ d'ayin icha tic:

—¿Jantac tiempo tzach b'at jun? ¿B'aq'uiñ tzach jaxi? xchi viñ.

Ix valani jantac tiempo, ix schaan sc'ol viñ tas ix val chi'. ⁷ Ix valanpax d'a viñ icha tic: Tato vach' tz'aj tza na' mamin rey, ac'b'at junoc carta d'a eb'

viñ gobernador ay d'a stojolal b'aj tz'em c'u d'a a' Éufrates, yic vach' tzin schaec' eb' viñ ta' masanto tzin c'och d'a Judá. ⁸ Sb'at junocxo carta chi' d'a viñaj Asaf yilumal te' nivac te' ay ta', yic syac' te' viñ d'ayin, yic tz'och te' d'a spuertail b'aj ay eb' stañvan templo, d'a smuroal choñab' chi' yed' d'a te' pat b'aj ol in ajoc, xin chi' d'a viñ. Yuj svach'c'olal in Diosal, ix yac' masanil juntzañ tic viñ rey chi' d'ayin.

⁹ Ayic ix in javi d'a eb' viñ ayoch yajalil d'a stojolal b'aj tz'em c'u d'a a' Éufrates chi', ix vac'an jun carta ix yac'cot viñ rey chi' d'a eb' viñ. Ajun pax juntzañ eb' viñ yajal eb' soldado yed' eb' ayq'ue d'a yib'añ chej ix yac'cot viñ rey chi' ved'oc. ¹⁰ Palta axo ix yab'an viñaj Sanbalat aj Horón yed' viñaj Tobías yajal yaj d'a Amón to ix in javi yic tzin colvaj yed' eb' vetisraelal, ix cot yoval eb' viñ.

Ix ec' viñaj Nehemías yil muro

¹¹ Ayic yoxilxo c'ual in javi d'a Jerusalén, ¹² in q'ue vaan d'ac'valil yed' jayvañ eb' viñ vinac ajun ved'oc, palta malaj junoc mach b'aj ix vala' tas ix yal Dios d'a in pensar yuj tas ol in c'ulej d'a Jerusalén chi'. Malaj noc' chej ix quic'b'ati, a inñej ix vic' noc' in cuchumal. ¹³ A d'a jun ac'val chi', oñ elta d'a jun puerta d'a pañan, d'a stojolal sjaj a' Dragón, oñ ec' d'a spuertail b'aj sb'atcan c'alem. Ix vilan smuroal Jerusalén chi', mac'b'ilem lañnajoc, tz'anacpaxb'at spuertail. ¹⁴ Ix ec' vilanpax jun puerta d'a sjaj a a' yed' pax stanque viñ rey. Majxo yal-laj vec' yed' noc' in chej chi' ta'. ¹⁵ Añeja' q'ueic'to in q'uec'och d'a sti' a' Cedrón. Ayic ix lajvi

vilan muro chi', in meltzajxi b'aj in b'at chi', in ochxi d'a jun puerta d'a pañan chi'.

¹⁶ A eb' yajal yaj d'a choñab' chi', mañ yojtacoc eb' b'ajtil ayinb'ati, mañ yojtacoc pax eb' tas tzin c'ulej. Malaj pax tas sval d'a eb' vetisraelal, d'a eb' sacerdote, d'a eb' yajal yaji yed' d'a eb' ol munlajoc. ¹⁷ Ix lajvi chi' ix valan d'a eb' icha tic:

—A ex tic eyojtac sic'lab'il to a jun tiempoal b'aj ayoñ ec' tic te chuclaj, ina ix mac'chajem lañaj choñab' Jerusalén tic, tz'anacxopaxb'at spuertail. Yuj chi' co molb'ejec co b'a sco b'oanecxiq'ue smuroal tic, yic vach' maxtzac oñ b'uchji, xin chi d'a eb'.

¹⁸ Ayic ix valan d'a eb' jantac svach'c'olal Dios ix sch'ox d'ayin yed' tas ix yal viñ rey d'ayin, ix yalan eb':

—Co yamecoch co munlaji, xchi eb'. Icha chi' ix aj scuchb'an sb'a eb' d'a jun munlajel chi'. ¹⁹ Ayic ix yab'an viñaj Sanbalat aj Horón yed' viñaj Tobías yajal yaj d'a Amón yed' pax viñaj Gesem árabe, ix te b'uchvaj eb' viñ d'ayoñ, ix yalan eb' viñ:

—¿Tas ol e c'ulej? ¿Tom tze nib'ej tzeyiq'uel e b'a d'a yol sc'ab' viñ rey? xchi eb' viñ.

²⁰ Ix in tac'vi d'a eb' viñ icha tic:

—Yuj scolval sDiosal satchaari, ol yal cuuj. A oñ schecab' oñ tic ol co yamoch co b'oani, palta a ex tic, malaj eyalan eyic d'ayoñ, malaj eyopisio, yujto mañ ex quetchoñab'oc, xin chi.

3

Ix pojchajec' munlajel

¹ A viñaj sat sacerdote Eliasib yed' eb' yetsacerdoteal, a eb' ix b'oanxi b'aj tz'och noc' calnel,

ix yac'anoch spuertail eb'. Ix sb'oanxiq'ue muro eb', ix b'atñej d'a torre scuch Hamea masanto d'a torre scuch Hananeel, ix yac'ancanoch eb' d'a yol sc'ab' Dios. ² Axo junxo macañ muro chi', a eb' viñ aj Jericó ix b'oanxiq'uei. Axo junxo macañ, a viñaj Zacur yuninal viñaj Imri ix b'oanxiq'uei. ³ Axo eb' yiñtilal viñaj Senaa ix b'oanxiq'ue b'aj ay spuertail yic noc' chay. Ix yac'anoch sjolom spuertail chi' eb', ix ochcan spuertail chi', ix ec'can c'atan q'uen hierro syamnub'oc. ⁴ Ix b'oñejb'at jun muro chi', a viñaj Meremot yuninal viñaj Urías yixchiquin viñaj Cos ix b'oanxiq'ue junxo macañ. Axo viñaj Mesulam yuninal viñaj Berequías, yixchiquin viñaj Mesezabeel ix b'oanxiq'ue junxo macañ. Axo viñaj Sadoc yuninal viñaj Baana ix b'oanxi junxo macañ. ⁵ Axo junxo macañ a eb' aj Tecoa ix b'oanxiq'uei, palta a eb' nivac vinac yaj d'a scal eb', maj yal sc'ol eb' ix colvaj yed' eb' scuchb'an jun munlajel chi'. ⁶ A viñaj Joiada yuninal viñaj Paseah yed' viñaj Mesulam yuninal viñaj Besodías, a eb' viñ ix b'oanxiq'ue b'aj ay jun puerta scuchan Jesana. Ix yac'anoch sjolom spuertail chi' eb' viñ, ix ochpaxcan spuertail chi', ix ec'can c'atan q'uen hierro syamnub'oc. ⁷ Axo junxo macañ, a viñaj Melatías aj Gabaón ix b'oanxiq'ue yed' viñaj Jadón aj Meronot yed' eb' aj Gabaón yed' eb' aj Mizpa, aton eb' ay d'a yalañ smandar viñ yajal yaj d'a stojolal b'aj tz'em c'u d'a a' Éufrates. ⁸ Axo junxo macañ, a viñaj Uziel yuninal viñaj Harhaía, viñ smunlaj yed' q'uen q'ueen vach' yilji, a viñ ix b'oanxiq'uei. Axo junxo macañ, a viñaj Hananías yuninal jun viñ b'oum

perfume ix b'oanxiq'uei. A eb' viñ chavañ chi' ix b'oanxiq'ue muro chi' masanto ix c'och d'a sti' jun muro levan sat. ⁹ Axo junxo macañ a viñaj Refaías yuninal viñaj Hur ix b'oanxiq'uei. A viñ chi' yajal yaj viñ d'a nañal lugar d'a yol smach'en Jerusalén. ¹⁰ A viñaj Jedaías yuninal viñaj Harumaf ix b'oanxiq'ue junxo macañ d'a yichañ spat. Axo junxo macañ, a viñaj Hatús yuninal viñaj Hasabnías ix b'oanxiq'uei.

¹¹ A junxo macañ, a viñaj Malquías yuninal viñaj Harim yed' viñaj Hasub yuninal viñaj Pahatmoab, a eb' viñ ix b'oanxiq'ue yed' jun torre scuch Hornos. ¹² Axo junxo macañ, a viñaj Salum yuninal viñaj Halohes ix b'oanxiq'uei. A viñ chi' yajal yaj viñ d'a nañalxo lugar ayoch d'a yol smach'en Jerusalén. Ix colvajpax eb' ix yisil viñ yed'oc. ¹³ A viñaj Hanún yed' eb' cajan d'a Zanoa ix b'oanxiq'ue b'aj ix can sti' d'a ch'olan. Ix yac'anoch spuertail eb', ix ec'can c'atan q'uen hierro syamnub'oc. Ix sb'oanxiq'ue 450 metro muro chi' eb', masanto d'a spuertail b'aj sb'atcan c'alem. ¹⁴ Axo viñaj Malquías yuninal viñaj Recab yajal d'a yol smach'en choñab' Bet-haquerem, a viñ ix b'oanxiq'ue b'aj ix can sti' b'aj sb'atcan c'alem chi'. Ix yac'anoch spuertail viñ, ix ec'can c'atan q'uen hierro syamnub'oc.

¹⁵ A viñaj Salum yuninal viñaj Colhoze, yajal d'a yol smach'en choñab' Mizpa, a viñ ix b'oanxiq'ue b'aj ix can sti' d'a sjaj a a'. Ix yac'q'ue spatil viñ, ix yac'anoch spuertail chi' viñ, ix ec'paxcan c'atan q'uen hierro syamnub'oc. Ix sb'oanxiq'ue muro chi' viñ b'aj ay tanque scuch Siloé d'a slac'anil yavb'en te' eb' rey, masanto b'aj b'achquiltac yem

sb'eal schoñab' viñaj David. ¹⁶ A viñaj Nehemías yuninal viñaj Azbuc, yajal d'a nañal yol smacb'en choñab' Bet-sur, a viñ ix b'oanxiq'ue junxo macañ muro chi'. Ix cotñej d'a yichañ b'aj mucb'il viñaj rey David masanto ix c'och b'aj ay stanqueal a a', ix c'och b'aj ay scuartel eb' soldado.

¹⁷ Axo eb' levita scuchb'ej viñaj Rehum yuninal viñaj Bani, a eb' ix b'oanxiq'ue junxo macañ. Axo d'a yichañb'ati, a viñaj Hasabías yajal d'a nañal smacb'en choñab' Keila, a viñ ix b'oanxiq'ue junxo macañ sq'uexuloc eb' yetchoñab'. ¹⁸ Axo b'aj ix c'och yic eb' chi', ata' ix sb'oxiq'ue juntzañxo eb' sc'ab'yoc eb'. A viñaj Bavai yuninal viñaj Henadad, yajal d'a nañalxo smacb'en Keila chi', a viñ scuchb'an eb'. ¹⁹ Axo viñaj Ezer yuninal viñaj Jesúa, yajal d'a Mizpa, a viñ ix b'oanxiq'ue jun macañxo d'a yichañ b'aj smolchaj yamc'ab' yic oval b'aj scumlaj muro chi'. ²⁰ Axo viñaj Baruc yuninal viñaj Zabai, d'a smasanil sc'ool viñ ix sb'oxiq'ue junxo macañ b'aj scumlaj chi' masanto ix c'och d'a spuertail spat viñaj Eliasib, viñ sat sacerdote. ²¹ A viñaj Meremot yuninal viñaj Urías, yixchiquin viñaj Cos, a viñ ix b'oanxiq'ue junxo macañ sb'at d'a spuertail spat viñaj Eliasib chi' masanto b'aj slajvic'och spat viñ chi'.

²² Axo junxo macañ, a eb' sacerdote cajan d'a sch'olanil a' Jordán ix b'oanxiq'uei. ²³ Axo viñaj Benjamín yed' viñaj Hasub, a eb' viñ ix b'oanxib'at d'a yichañ spat. Axo d'a sñi' yic eb' viñ chi', axo viñaj Azarías yuninal viñaj Maasías yixchiquin viñaj Ananías, a viñ ix b'oanxiq'ue d'a slac'anil spat. ²⁴ Axo junxo macañ, a viñaj Binúi yuninal

viñaj Henadad, a viñ ix b'oanxiq'uei, ix b'at d'a spat viñaj Azarías masanto ix c'och b'aj scumlaj d'a jun schiquin. ²⁵ Axo viñaj Palal yuninal viñaj Uzai, a viñ ix b'oanxiq'ue b'aj scumlaj chi' yed' jun torre ayel d'a spatic muro chi' d'a spalacio viñ rey, aton d'a yamaq'uil spat eb' soldado stañvan viñ rey chi'. Axo junxo macañ, a viñaj Pedaías yuninal viñaj Faros ix b'oanxiq'uei, ²⁶ masanto ix c'och d'a spuertail b'aj tz'el eb' ix ix ic'oj a', jun sb'atcan d'a stojolal b'aj sq'ueul c'u, d'a slac'anil jun torre ayel d'a spatic muro chi'. Axo junxo macañ, a eb' smunlaj d'a templo cajan d'a Ofel, a eb' ix b'oanxiq'uei. ²⁷ Axo eb' aj Tecoa ix b'oanxiq'ue junxo macañ, sb'atñej d'a yichañ jun torre chi' masanto d'a smuroal d'a Ofel chi'.

²⁸ Axo eb' sacerdote ix b'oanxiq'ue d'a yichañ spat junjun, sb'atñej d'a spuertail b'aj tz'och noc' chej. ²⁹ Axo viñaj Sadoc yuninal viñaj Imer ix b'oanxiq'ue junxo macañ d'a yichañ spat. Axo viñaj Semaías yuninal viñaj Secanías ix b'oanxiq'ue junxo macañ b'aj ay eb' stañvan puerta d'a stojolal b'aj sjavi c'u. ³⁰ Axo viñaj Hananías yuninal viñaj Selemías yed' viñaj Hanún svaquil yuninal viñaj Salaf, a eb' viñ ix b'oanxiq'ue junxo macañ. Axo viñaj Mesulam yuninal viñaj Berequías ix b'oanxiq'ue jun macañ d'a yichañ spat. ³¹ Axo viñaj Malquías, viñ b'oum q'ueen vach' yilji, a viñ ix b'oanxiq'ue junxo macañ d'a spat eb' smunlaj d'a templo yed' d'a yic eb' choñvajum yed' d'a yichañ spuertail b'aj ay eb' stañvan choñab' chi', masanto b'aj ay eb' stañvan d'a schiquin muro chi'. ³² Axo juntzañxo eb' viñ b'oum q'uen vach' yilji yed' eb' viñ choñvajum, a

eb' viñ ix b'oanxiq'ue junxo macañ, sb'atñej b'aj ay eb' stañvan d'a schiquin chi', masanto ix c'och b'aj ay spuertail yic noc' calnel.

4

Ix b'uchvaj eb' ajc'ool

¹ Ayic ix yab'an viñaj Sanbalat to van co b'oanxiq'ue muro chi', ix te cot yoval viñ, ix syamanoch viñ sb'uchvaj d'ayoñ. ² Ix och ijan viñ yalan b'uchval lolonel d'ayoñ d'a yichañ eb' viñ ajun yed'oc yed' d'a yichañ eb' viñ soldado aj Samaria. Ix yalan viñ icha tic: Ob'iltac juntzañ eb' judío tic, ¿tom ay jab'oc tas syal sb'oan eb'? ¿Tom ol yac'xi silab' eb' snaani? ¿Tom junñej c'ual ol sb'o jun munlajel tic eb' snaani? ¿Am snaan eb' to a d'a scal juntzañ tz'aeltac q'uen juyanec' tic ol yiq'uelta q'uen ac' q'ueen eb'? xchi viñ.

³ Ayec' pax viñaj Tobías amonita d'a stz'ey eb' viñ. Ix yalanpax viñ icha tic: A juntzañ q'ueen sb'oq'ue eb' muroal tic, q'uinaloc a junoc noc' vaax tz'ec' d'a yib'añ q'ueen, tz'el ñilnaj q'ueen stec'an noc', xchi viñ.

Slesal viñaj Nehemías

⁴ Yuj chi' ix in lesalvi icha tic: Mamin, ach co Diosal, tzab' val oñ sb'uchan eb'. Cotocab'can sb'uchval lolonel eb' chi' d'a yib'añ. Aocab' eb' yajc'ol eb' tz'ic'anec' tastac ay d'ay. Ic'jocab'b'at eb' d'a junocxo nación. ⁵ Mañ ac' nivanc'olal smul eb' tic, mocab' b'at tas ix sc'ulej eb' tic satc'olal uuj, yujto tzoñ sb'uchval eb' a oñ sco b'oxiq'ue muro tic, xin chi.

Ix ec' val eb' ajc'ol d'a yib'añ

⁶ Ix ori munlajñej, elañchamel ix nañalb'i cuuj yujto te ay val stzalajc'olal eb' choñab' smunlaji.

⁷ A viñaj Sanbalat, viñaj Tobías, eb' árabe, eb' amonita yed' eb' aj Asdod, ix te cot yoval eb' ayic ix yab'an eb' to yelc'olal tzoñ munlaji yic sco b'oanxiq'ue smuroal Jerusalén. Toxo pax ix macchaj b'aj nivac ix aj spojemi. ⁸ Smol alan eb' to syac' oval eb' qued'oc, yic syac'an chucal eb' d'a Jerusalén tic yalani. ⁹ Yuj chi' ix ori lesalvi d'a co Diosal, ix cac'anoch co tañvumal d'a junjun c'u yed' d'a junjun ac'val yic sco colan co b'a d'a eb' ajc'ol chi'. ¹⁰ Ix yalanpax eb' smunlaj chi' icha tic: Toxo ix te el yip eb' cuchum q'ueen yic syic'anel jantac q'uen q'ueen eb' yed' spojelal jun muro telvinac tic, yuj chi' mañ ol techajlaj cuuj co b'oanxiq'uei, xchi eb'.

¹¹ A snaan eb' ajc'ol chi' to mañ ol nachajel cuuj, mato mañ ol quil yoch eb' d'a co cal yic tzoñ smilancham eb' yic tz'och vaan munlajel tic.

¹² Palta axo eb' quetchoñab' cajan d'a slac'anil eb' chi', xican sjavi eb' ul yal d'ayori: A juntzañ anima chi' yalñej b'aj ol javoc eb' yac' oval qued'oc, xchi eb'. ¹³ Yuj chi' ix vala' to junjun patil eb' stañivej eb' d'a spatiquel muro chi', b'aj ch'olquixtac luum yed' b'aj pojnaquel muro chi', yed'nac yespada eb', lanza yed' sjul-lab' eb'. ¹⁴ Ayic ix vilani to xiv eb', ix in tec'b'an in b'a valan d'a eb' yichamtac vinaquil choñab' yed' d'a eb' ayoch yajalil d'a co choñab' tic yed' d'a masanil anima: Mañ ori xiveclaj. Co naeccoti to a co Diosal te nivan yelc'ochi, te ay smay, yuj chi' co colec co choñab' tic yed' cal cuninal, eb' ix quetb'eyum yed' co pat, xin chi d'a eb'.

15 Ayic ix yab'an eb' ajc'ol chi' to lista caji, ix nachajel yuj eb' to a Dios ix juanb'at tas ix smol alej eb' chi'. Icha chi' ix aj co munlajxi junjun oñ. 16 Atax d'a jun c'u chi', nañalñej eb' viñ in munlajvum chi' smunlaji, axo nañalxo eb' viñ yed'nac syamc'ab' eb' viñ yic oval, aton q'uen lanza, maclab' jul-lab' yed' jul-lab' chi'. Aypaxoch q'uen q'ueen d'a sñi' sc'ol eb' viñ. Axo eb' yajalil eb' tz'ac'an stec'anil eb' smunlaj chi'. 17 A eb' cuchum icatz, cuchb'il yicatz eb' chi' yuuj, jun sc'ab' eb' chi' yamjinac yicatz chi', axo d'a junxo sc'ab' eb' yed'nac syamc'ab' yic oval. 18 Yed' eb' smunlaji yic sb'oanxiq'ue muro chi', ayoch jachan q'uen yespada eb' d'a snañal. Axo d'a in tz'ey ayec' viñ spu'an noc' ch'aac. 19 Ix valan d'a eb' yajal yaji, d'a eb' cuchb'um yed' d'a masanil eb' anima: A jun munlajel tic te nivan yaji, yuj chi' ix oñ pucaxb'at d'a spatictac muro tic, ch'occh'oc b'aj ayoñcanb'at junjun oñ. 20 Yuj chi' ayic tzeyab'an yoc' noc' ch'aac, tzex cot d'a co tz'ey, axo co Diosal ol colvaj qued' d'a oval chi', xin chi'.

21 Yuj chi' nañal oñ tzoñ munlaji, tzoñ ochi ayic sacb'i masanto sq'uic'b'i, axo nañalxo jun, yed'nac syamc'ab' yic oval. 22 Ix valanpax d'a eb' vetchoñab' chi' to svaycanem eb' yed' eb' schecab' d'a yol choñab' chi' yic stañvan choñab' chi' eb' qued'oc d'ac'valil. Axo d'a c'ualil tzoñ munlaji. 23 Añejtona' in pax tic yed' eb' ayto vuj in b'a yed'oc, eb' in checab' yed' eb' tzin tañvani, max quiq'uel-laj co pichul d'ac'valil, junjun oñ ayec' q'uen co lanza d'a co tz'ey.

5

Ix yal syaelal eb' meb'a' viñtaj Nehemías

¹ A d'a jun tiempoal chi', ix yal val sb'a eb' anima, eb' viñ vinac yed' eb' ix ix yuj tas tz'utaj eb' yuj eb' quetchoñab'. ² Ay eb' tz'alani to tzijtum yuninal eb', yuj chi' yovalil sb'oquej ixim strigo eb' yic max cham eb' yuj vejel. ³ Ay pax eb' tz'alani to syac'canb'at yumal sluum eb', ma yuva eb' avab'il, ma spat eb' d'a prentail yuj smanan tas sva eb' yuj vejel. ⁴ Ay pax eb' tz'alani to yuj yac'an q'uen tumin eb' syac' d'a viñ rey, yuj chi' sc'an q'uen tumin chi' eb' smajnej, syac'anb'at slum eb', ma yavb'en eb' yuj smajananub'al q'uen tumin chi'. ⁵ Ix yalan-pax eb' icha tic: A oñ tic yed' eb' quetchoñab' tic, junñej quiñtilal, malaj mach ch'oc yilji yuninal, lajanñej yilji cuninal yed' yuninal eb', yuj chi', ¿tas yuj a eb' cuninal ayoch schecab'oc eb'? Ay oñ ayxo och eb' ix quisil schecab'oc eb'. Maxtzac yal co colan co b'a, yujto yicxo lum co luum eb' yed' cavb'en, xchi eb'.

⁶ Ayic ix vab'an yalan eb' anima tas tz'utaj chi', ix te cot voval. ⁷ Ix lajvi chi', ix in naan val sic'lab'il, ix in cachan eb' nivac vinac yed' eb' yajal yaji, yic maxtzac sc'an yune' stumin eb' chi' d'a eb' quetchoñab' tic. Yuj chi' ix vavtan masanil eb' anima d'a jun molchajelal yuj jun lolonel chi'. ⁸ Ix lajvi chi' ix valan d'a eb' icha tic: A oñ tic ix cac' val quip co colanxielta eb' quetchoñab' choñb'ilcanb'at d'a juntzañ ch'oc choñab'il, ¿tom a exxo tic ol e choñxicanb'at eb' yic a oñxo tic ol co manxielta eb'? xin chi d'a eb'.

Mañxalaj eb' ix tac'vi, maxtzac nachaj yuj eb' tas syutej eb' spacani. ⁹ Ix valanpaxi: A jun tas van e c'ulan tic mañ vach'oclaj. Smoj val to tze ch'oxeli to nivan yelc'och co Diosal d'a e sat, yic maxtzac b'uchvaj eb' anima ajc'ol d'ayoñ. ¹⁰ Añejtona' in yed' eb' ayto vuj in b'a yed'oc yed' eb' in checab', ix cac' q'uen tumin smajnej eb'. Ix cac'anpax ixim trigo sq'uex eb'. A ticnaic scac' lajvoc juntzañ sb'oc eb' chi'. ¹¹ Yuj chi' sval d'ayex to tzeyac' meltzaj slum eb' chi' ticnaic yed' yavb'en eb', te' yolivo eb' yed' spat eb', tzeyac'an lajvoc sb'oc eb' chi' d'ayex. Tzeyac'an meltzaj yune' q'uen tumin ix yac' eb' chi' d'ayex, ma trigo, ma vino, ma aceite, tas ix e c'an d'a eb', xin chi' d'a eb'. ¹² Ix tac'vi eb' smasanil icha tic: Ol cac'xi meltzaj masanil juntzañ chi' d'a eb'. Mañxalaj tas ol cal yuj juntzañ chi'. Ol co c'anab'ajej masanil tas ix al chi', xchi eb'.

Yuj chi' ix vavtan eb' sacerdote. A val d'a yichañ eb' ix in chec yac' sti' eb' yuj tas ix yal chi'. ¹³ Ix in tzicub'tañej pax in pichul, ix valani: Ichocab' tic ol aj ex stzicanel Dios d'a e pat yed' d'a e luum, tato mañ ol e c'anab'ajej b'aj tzeyac'can e ti' tic. Icha chi' ol aj yic'anec' tastac ay d'ayex, xin chi' d'a eb'. Ix tac'vi eb' anima chi' smasanil: Ichocab' chi' tz'aji, xchi eb'. Ix yalan vach' lolonel eb' d'a Jehová. Ix sc'anab'ajan eb' b'aj ix yac' sti' chi'.

Svach'c'olal viñaj Nehemías

¹⁴ Ayic 20 ab'ilxo yoch viñaj Artajerjes reyal d'a Persia, ix in yac'anoch viñ yajalil d'a Judá, masanto yic 32 ab'ilxo yoch viñ d'a reyal chi'. A d'a lachave' ab'il ayin och yajalil chi', malaj in tojol ix

in c'an d'a eb' anima to smoj in chaani, maj schapaxlaj yic eb' in c'ab' voc ayoch d'a opisio. ¹⁵ Palta a eb' yajal ec'nac ayic manto in ochi, icha icatz yaj eb' d'a eb' anima. Junjun c'u sc'ananel 40 siclo q'uen plata eb' yuj tas sva'a yed' yuj vino syuq'uej. Añejtona' tz'ixtaj eb' choñab' yuj eb' schecab' eb'. Palta a inxo tic, mañ ichoc ta' ix vutej in b'a, yujto te nivan yelc'och Dios d'a in sat. ¹⁶ Añejtona', ix in b'oxiq'ue jun macañ smuroal choñab' tic yed' eb' in checab', ix munlajñej eb' ved'oc. Malaj junoc lum luum ix viq'ueq'ui. ¹⁷ Ay pax 150 eb' viñ vinac sva ved'oc, aton eb' viñ vetchoñab' yed' eb' viñ ayoch yajalil ved'oc. Ch'oc pax yaj eb' viñ tornej tzul ori ilani, eb' viñ scot d'a juntzañ nación ay d'a co lac'anil. ¹⁸ A tas to vic yaj sb'o d'a junjun c'u: Jun noc' vacax schami, vacvañ noc' ch'ac calnel, ch'oc pax yaj noc' caxlañ. A d'a junjun slajuñil c'ual, nivan vino tz'ic'chajcoti, palta malaj juneloc ix in c'an tas tzin va'a to smoj in chaan yuj vopisio tic, yujto te nivan tas aycot d'a yib'añ jun choñab' tic. ¹⁹ Yuj chi' in lesalvi icha tic: Ach in Diosal, ac' a vach'c'olal d'ayin yuj masanil tas ix in c'ulej yuj jun choñab' tic, xin chi.

6

A eb' ajc'ol d'a viñaj Nehemías

¹ Ayic ix yab'an viñaj Sanbalat, viñaj Tobías, viñaj Gesem viñ árabe yed' juntzañixo eb' ayoch ajc'olal d'ayoñ to toxo ix b'oq'ue muro chi', mañxalaj b'aj jacan, (vach'chom manto och spuertail), ² ix schecancot jun schecab' eb' viñ d'ayin yic tzul yalani to sco molb'ej co b'a yed' eb' viñ

d'a junoc aldea d'a ac'lic yic Ono. Sna jun chi' eb' viñ yic syac'an chucal eb' viñ d'ayin. ³ Yuj chi' ix in checb'at jun in checab' yal d'a eb' viñ, malaj in colanil, te vitz'an vaj d'a in munlajel nivan yelc'ochi, max yal-laj in b'ati. Tato tzin b'ati, tzam ochcan vaan jun munlajel tic, xin chib'ati. ⁴ Chañel ix schec eb' viñ ul alchaj jun lolonel chi' d'ayin, palta añeja' ichñej ta' ix vutej in pacan d'a eb' viñ.

⁵ Axo d'a yoelal, a val jun schecab' viñaj Sanbalat chi' ix scheccot ul yac' jun carta to jacan,^{6.5} ⁶ b'aj syal viñ icha tic: Sb'ey specal d'a scal anima, icha pax chi' yalan viñaj Gesem to van e naan eyic'anel e b'a d'a yol sc'ab' viñ sreyal Persia, yuj chi' van e b'oanxiq'ue muro chi'. Scab' specal, tob' a ach ol ach och reyal. ⁷ Toxo ab' ix ac'och eb' schecab' Dios yic syalanel eb' d'a Jerusalén to rey achxo d'a Judá chi'. Ol yab' jun tic viñaj rey Artajerjes chi', yuj chi' cotañ, ol oñ lolon ed'oc, xchi viñ d'a jun scarta chi'.

⁸ Ix lajvi chi', ix in pacan d'a viñ icha tic: A juntzañ lolonel tzal chi' mañ yeloclaj, a ach tza naq'uei, xin chib'ati. ⁹ A eb' chi' syal eb' icha chi' yic tzoñ xib'tan eb'. Am snaan eb' to ol chab'axq'ue co c'ool yic maxtzac yic'laj sb'a jun munlajel tic. Palta in lesalvi icha tic: Mamin ac' in tec'anil, xin chi.

¹⁰ Ix lajvi chi' ix in b'at d'a spat viñaj Semaías yuninal viñaj Delaía, yixchiquin viñaj Mehetabel. A viñ chi' toxo ix smacoch sb'a viñ d'a yol spat. Ix yalan viñ d'ayin icha tic: Co c'ub'ej co b'a d'a yol

6.5 **6:5** Tato mañ macanoc junoc carta, yovalil syab' masanil anima tas syala'.

stemplo Dios, sco macan spuertail, yujto a d'a jun ac'val tic sna eb' viñ sjavi ul ach smilchamoc, xchi viñ d'ayin. ¹¹ Palta ix in tac'vi d'a viñ icha tic: ¿Tom smoj tzin c'ub'ejel in b'a, tzin macanoch in b'a d'a yol templo chi' yic tzin col in b'a? Mañ ol in ochlaj d'a yol templo chi', xin chi d'a viñ.

¹² Ix nachajel vuuj to mañoc Dios tz'ac'an yal viñ icha chi'. Ix yal juntzañ chi' viñ yic tzin xib'tan viñ yic tz'och in mul d'a Dios, yujto a viñaj Sanbalat chi' yed' viñaj Tobías toxo ix yac' q'uen tumin eb' viñ d'a viñ. ¹³ Ix tupji viñ yuj eb' viñ yic tzin xib'tej viñ, yic tz'och in mul yalan eb' viñ, yic vach' te chuc in b'inaji, tz'el in q'uixvelal. ¹⁴ Yuj chi' ix in lesalvi icha tic: Ach in Diosal, tza nacoti yic tzac'anoch yaelal d'a yib'añ viñaj Sanbalat yed' viñaj Tobías chi' yuj tas ix sc'ulej. Añejtona' tza nacot ix Noadías syaloch sb'a a checab'oc yed' juntzañxo eb' syaloch sb'a a checab'oc snib'ej tzin xib'tej, xin chi d'a in lesal chi'.

Ix b'oelc'och smuroal Jerusalén

¹⁵ Ix b'oelc'och muro chi', 52 c'ual ix yac' sb'oi. Ix b'oelc'ochi ayic 25 yoch uj Elul. ¹⁶ Ayic ix yab'an masanil eb' ayoch ajc'olal d'ayoñ yed' masanil juntzañxo nación ay d'a co lac'anil to ix b'o muro chi', ix xivq'ue eb'. Ix q'uixvipax eb', yujto ix nachajel yuj eb' to a jun munlajel chi' ix yic' sb'a yuj scolval co Diosal.

¹⁷ A d'a juntzañ c'ual chi' tzijtum carta ix stz'ib'ejb'at eb' viñ vinac nivac yopisio aj Judá d'a viñaj Tobías chi', ix spacñejxi viñ. ¹⁸ Yujto tzijtum juntzañ eb' viñ vinac nivac yopisio vach' yac'an yed' viñ, yujto ñiab'il yaj viñ d'a viñaj Secanías

yuninal viñaj Ara. Axo pax viñaj Johanán yuninal viñaj Tobías chi', ix yic'laj sb'a viñ yed' ix yisil viñaj Mesulam yuninal viñaj Berequías. ¹⁹ Yuj chi' vach' yac'an eb' viñ nivac yopisio chi' yed' viñaj Tobías chi'. Syalan eb' viñ d'ayin to te vach' viñ, syalanxib'at eb' viñ d'a viñ masanil tas sval d'a eb' viñ. Tzijtum carta ix stz'ib'ejcot viñ yic tzin xib'tani.

7

Ix ac'jioch eb' stañvan Jerusalén

¹ Ayic ix lajvi sb'oel muro chi', ix ochcan spuertail, ix vac'anpaxoch eb' stañvan spuertail scajnuv' Dios, eb' sb'itani yed' juntzañxo eb' levita. ² Ix vac'anoch viñ vuc'tac aj Hanani yajalil d'a eb' stañvan Jerusalén yed' viñaj Hananías yajalil d'a cuartel ay d'a yol choñab' chi'. A jun viñ chi' te vach' spensar viñ, te ay yelc'och Dios d'a viñ d'a yichañ juntzañxo eb' viñ. ³ Ix valani to ayic chaañxo c'u sjacchaj spuertail Jerusalén chi', axo d'a yemc'ualil ayic manto pax eb' stañvani, vach' tz'aj smacchajxicani. Ay pax eb' viñ ix vac'och stañvej Jerusalén chi'. Ay eb' viñ stañvan b'aj stañvajtaxoni, ay pax eb' viñ d'a stz'ey spat stañvej. ⁴ A jun choñab' tic te nivan, palta quenanto anima ayec' d'ay, yujto manto b'ochajxiq'ue spat eb'.

Slistail eb' yirtilal Judá ix jax d'a Babilonia (Esd 2.1-70)

⁵ Ix lajvi chi', a Dios ix ac'an in na' to tzin molb'ej eb' viñ vinac nivac yelc'ochi, eb' viñ yajal yaji yed' masanil eb' choñab', yic stz'ib'chaj eb' d'a ch'añ

libro, icha syal yiñtilal smam yicham eb'. Ix chax pax ch'añ b'aj tz'ib'ab'il sb'i eb' b'ab'laj janacxi, icha syal sb'i smam yicham eb', ata' tz'ib'ab'il eb' tic:

⁶ Aton tic slistail eb' aj Judá ic'b'ilcanb'at yuj viñaj Nabucodonosor sreyal Babilonia. Aton eb' yiñtilal eb' tic ix jax d'a Jerusalén yed' d'a juntzañxo lugar d'a yol yic Judá. Ix jax eb' d'a schoñab'can smam yicham junjun. ⁷ A eb' viñ scuchb'an eb', aton eb' viñ tic: Viñaj Zorobabel, viñaj Jesúa, viñaj Nehemías, viñaj Azarías, viñaj Raamías, viñaj Nahamani, viñaj Mardoqueo, viñaj Bilsán, viñaj Misperet, viñaj Bigvai, viñaj Nehum yed' viñaj Baana.

⁸⁻²⁴ A eb' yiñtilal viñaj Paros, 2 mil 172 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Sefatías, 372 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Ara, 652 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Pahat-moab, eb' yiñtilal viñaj Jesúa yed' eb' yiñtilal viñaj Joab, 2 mil 818 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Elam, mil 254 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Zatu, 845 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Zacai, 760 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Binúi, 648 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Bebai, 628 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Azgad, 2 mil 322 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Adonicam, 667 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Bigvai, 2 mil 67 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Adín, 655 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Ater, aton eb' yiñtilal viñaj Ezequías, 98 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Hasum, 328 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Bezai, 324 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Harif, 112 eb'.

²⁵⁻³⁸ Eb' yiñtilal eb' aj Gabaón, 95 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Belén yed' eb' yiñtilal eb' aj Netofa, 188 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Anatot, 128 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Bet-azmavet, 42 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Quiriat-jearim, Cafira yed' Beerot, 743 eb'. Eb' yiñtilal eb'

aj Ramá yed' eb' yiñtilal eb' aj Geba, 621 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Micmas, 122 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Betel yed' eb' yiñtilal eb' aj Hai, 123 eb'. Eb' aj schab'il Nebo, 52 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj schab'il Elam, mil 254 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Harim, 320 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Jericó, 345 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Lod, eb' yiñtilal eb' aj Hadid yed' eb' yiñtilal eb' aj Ono, 721 eb'. Eb' yiñtilal eb' aj Senaa, 3 mil 930 eb'.

³⁹⁻⁴² Axo jun macañ eb' sacerdote yiñtilal viñaj Jedaía yiñtilal viñaj Jesúa, 973 eb'. Axo eb' yiñtilal viñaj Imer, mil 52 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Pasur, mil 247 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Harim, mil 17 eb'.

⁴³⁻⁴⁵ Axo eb' levita yiñtilal viñaj Jesúa yed' viñaj Cadmiel, yiñtilal pax eb' viñ viñaj Hodabías, 74 eb'. Eb' yiñtilal viñaj Asaf, eb' sb'itani, 148 eb'. Eb' tañvum puerta, yiñtilal viñaj Salum, eb' yiñtilal viñaj Ater, eb' yiñtilal viñaj Talmón, eb' yiñtilal viñaj Acub, eb' yiñtilal viñaj Hatita yed' eb' yiñtilal viñaj Sobai, 138 eb' d'a smasanil.

⁴⁶⁻⁵⁶ Axo eb' ix munlaj d'a templo, aton eb' yiñtilal viñaj Ziha, eb' yiñtilal viñaj Hasufa, eb' yiñtilal viñaj Tabaot, eb' yiñtilal viñaj Queros, eb' yiñtilal viñaj Siaha, eb' yiñtilal viñaj Padón, eb' yiñtilal viñaj Lebana, eb' yiñtilal viñaj Hagaba, eb' yiñtilal viñaj Salmal, eb' yiñtilal viñaj Hanán, eb' yiñtilal viñaj Gidel, eb' yiñtilal viñaj Gahar, eb' yiñtilal viñaj Reaía, eb' yiñtilal viñaj Rezín, eb' yiñtilal viñaj Necoda, eb' yiñtilal viñaj Gazam, eb' yiñtilal viñaj Uza, eb' yiñtilal viñaj Paseah, eb' yiñtilal viñaj Besai, eb' yiñtilal viñaj Mehunim, eb' yiñtilal viñaj Nefisesim, eb' yiñtilal viñaj Bacbuc, eb' yiñtilal viñaj Hacufa, eb' yiñtilal viñaj Harhur, eb' yiñtilal viñaj Bazlut, eb' yiñtilal viñaj Mehída,

eb' yiñtilal viñaj Harsa, eb' yiñtilal viñaj Barcos, eb' yiñtilal viñaj Sísara, eb' yiñtilal viñaj Tema, eb' yiñtilal viñaj Nezáa yed' eb' yiñtilal viñaj Hatifa.

⁵⁷⁻⁵⁹ Axo eb' yiñtilalcan eb' yac'umal servil viñaj Salomón, aton eb' yiñtilal viñaj Sotai, eb' yiñtilal viñaj Soferet, eb' yiñtilal viñaj Perida, eb' yiñtilal viñaj Jaala, eb' yiñtilal viñaj Darcón, eb' yiñtilal viñaj Gidel, eb' yiñtilal viñaj Sefatías, eb' yiñtilal viñaj Hatil, eb' yiñtilal viñaj Poqueret-hazebaim yed' eb' yiñtilal viñaj Amón. ⁶⁰ Masanil eb' ix munlaj d'a templo yed' eb' yiñtilal eb' yac'umal servil viñaj Salomón, ay 392 eb' d'a smasanil.

⁶¹⁻⁶² A eb' yiñtilal viñaj Delaía, eb' yiñtilal viñaj Tobías yed' eb' yiñtilal viñaj Necoda, 642 eb'. Maj yal-laj sch'oxanel sb'a eb' tato Israel yiñtilal eb'. A eb' tic ix cot eb' d'a Tel-mela, d'a Tel-harsa, d'a Querub, d'a Adón yed' d'a Imer. ⁶³⁻⁶⁴ A eb' yiñtilal viñaj Habaía, eb' yiñtilal viñaj Cos yed' eb' yiñtilal viñaj Barzilai, ix yal eb' to sacerdote eb'. Axo ix sayji ilchaj sb'i eb', maj ilchajlaj b'aj tz'ib'ab'il sb'i eb' chi', yuj chi' maj ochlaj eb' d'a yopisio d'a stemplo Dios. A viñaj Barzilai chi' ix yic'laj sb'a viñ yed' jun ix yisil viñaj Barzilai aj Galaad, yuj chi' a sb'i viñ sñi' viñ chi' ix ochcan d'ay. ⁶⁵ Ix yalan viñ yajal d'a Judá to max yal svaan ixim pan eb' yic Dios yaji, ato junoc viñ sacerdote ol c'anb'an d'a Urim yed' d'a Tumim tato yel yiñtilal eb' viñaj Aarón.

⁶⁶ Ay 42 mil 360 eb' anima chi' d'a smasanil, ⁶⁷ palta mañ ayoc och eb' viñ checab' yed' eb' ix checab' sb'isuloc. A eb' chi' 7 mil 337 eb' d'a smasanil. Ay pax 245 eb' viñ vinac yed' eb' ix ix

sb'itani. ⁶⁸ Axo noc' noc': 736 noc' chej, 245 noc' mula, ⁶⁹ 435 noc' camello yed' 6 mil 720 noc' b'uru.

⁷⁰⁻⁷² Tzijtum anima ix yac' silab' yic smanchaj tas ol och yic sb'ochajxi templo. A viñ yajal yaj d'a scal eb', 17 libra q'uen oro ix yac' viñ yed' 50 nivac uc'ab' sc'anchaj d'a templo yed' 530 pichul yic eb' sacerdote. Ay eb' viñ yajal yaj d'a junjun iñtilal, ix smolb'ej silab' eb' viñ, ix yac'an 337 libra q'uen oro eb' viñ yed' 2 mil 215 libra q'uen plata. Axo nañalxo eb' choñab' ix ac'an 337 libra q'uen oro, 24 quintal q'uen plata yed' pax 67 pichul yic eb' sacerdote. A juntzañ chi' ix yac' eb' b'aj schaji silab'.

⁷³ A eb' sacerdote, eb' levita, eb' tañvum puerta, eb' sb'itani yed' masanil eb' anima ay d'a choñab' chi', eb' tz'ac'vi servil d'a templo yed' juntzañxo eb' israel, ix laj aj eb' d'a schoñab' junjun.

8

Ix yavtej ch'añ ley viñaj Esdras'R'd'a yichañ masanil anima

¹⁻² Ayic ix el yich yuquil uj, ix smolb'ej sb'a masanil eb' anima d'a Jerusalén chi', ix cot junjun eb' d'a schoñab', ix javi eb' b'aj ay jun puerta b'aj tz'el eb' ix ix ic'oj a'. Ix alji d'a viñaj sacerdote Esdras c'ayb'um paxi to syic'cot ch'añ ley Moisés viñ, aton jun ley chi' ac'b'il yuj Jehová d'a choñab' Israel. A d'a b'ab'el c'u yic jun uj chi', ix yic'cot ch'añ viñ d'a yichañ eb' anima molanec' chi', eb' viñ vinac yed' eb' ix ix yed' pax eb' unin tzaxo nachajel yuuj. ³ Ix syamanoch viñ yavtan ch'añ d'a yichañ masanil anima chi' d'a q'uiñib'alil masanto ix och chime'ualil.

Ix smaclej val yab' eb' masanil tas aycañ d'a ch'añ ley chi'. ⁴ Ix q'ue liñan viñaj Esdras chi' d'a yib'añ juntzañ te te' ix b'ochajq'ue stec'nub'ej viñ. Axo d'a svach' c'ab' viñ ayec' viñaj Matatías, viñaj Sema, viñaj Anías, viñaj Urías, viñaj Hircías yed' viñaj Maasías. Axo d'a sq'uexañ viñ ayec' viñaj Pedaías, viñaj Misael, viñaj Malquías, viñaj Hasum, viñaj Hasbadana, viñaj Zacarías yed' viñaj Mesulam. ⁵ Yujto chaañ b'aj ayq'ue viñaj Esdras chi', yuj chi' ayic ix yilan eb' anima chi' smasanil xuyanel ch'añ ley chi' viñ, ix q'ue liñan eb'. ⁶ Ix lajvi chi' ix yalan vach' lolonel viñ d'a Jehová Dios Nivan Yelc'ochi. Ix tac'vi masanil eb' anima chi', ix yic'ancharañ sc'ab' eb', ix yalan eb': Ichocab'ta', xchi eb'. Ix em ñojnaj eb' d'a sat luum, ix och eb' ejmelal d'a Jehová.

⁷⁻⁸ Ayic ix yavtan ch'añ ley chi' viñaj Esdras chi', axo eb' viñ levita, aton viñaj Jesúa, viñaj Bani, viñaj Serebías, viñaj Jamín, viñaj Acub, viñaj Sabetai, viñaj Hodías, viñaj Maasías, viñaj Kelita, viñaj Azarías, viñaj Jozabed, viñaj Hanán yed' viñaj Pelaía, a eb' viñ ix alan d'a sti' eb' anima chi' tas syal ch'añ ley chi', yic snachajel yuj eb' tas syal ch'añ, axo eb' anima chi' ayñej ec' eb' d'a yed'tal junjun.^{8.7-8} ⁹ Ayic ix yab'an eb' anima chi' tas val syal ch'añ ley chi', ix oc'q'ue eb'. Axo viñaj Nehemías yajal yed' viñaj sacerdote Esdras chi' yed' eb' levita van yavtan ch'añ ley chi' d'a eb' choñab' chi', ix yalan eb' viñ: A jun c'u tic yic Jehová co Diosal yaji, yuj chi' mañ ex cusoc,

8.7-8 8:7-8 Ix vach' alchajel ley chi', yujto tz'ib'ab'il d'a hebreo, axo eb' anima xid'naquec' d'a Babilonia, a arameo syal eb'.

mañ ex oc'oc, xchi eb' viñ. ¹⁰ Ix yalanpax viñaj Nehemías d'a eb': Ixiquec, b'at vaañec. A vael te vach' tze va'a. Tzeyuc'an ac' vino d'a tzalajc'olal. Tzeyac' yic eb' anima malaj yic b'ob'il yuuj, yujto a jun c'u tic yic Jehová co Diosal yaji. Mañ ex cusoc, yujto a tzalajc'olal syac' Jehová, a ayoch quipumaloc, xchi viñ.

¹¹ Ix cachjipax eb' anima chi' yuj eb' levita chi' icha tic: Actejec eyoq'ui yujto yic Jehová yaj jun c'u tic, mañ ex cusoc, xchi eb'. ¹² Ix lajvi chi' ix b'at eb' vael, ix yuc'an a' eb', ix yac'an yic eb' malaj yic eb'. Ix te tzalaj eb', yujto ix cham val yab'an eb' tas ix yal sc'ayb'ub'al eb'.

Ix och q'uiñ chinama

¹³⁻¹⁴ Axo d'a junxo c'u, ix smolb'an sb'a eb' yajal yaj d'a junjun macañ yiñtilal, eb' sacerdote yed' juntzañxo eb' levita, yic sc'ayb'aj eb' yuj viñaj Esdras d'a ch'añ ley ac'b'ilcan yuj Jehová d'a viñaj Moisés. Ata' ix ilchaj yuj eb' to ayic tz'och q'uiñ chinama d'a yuquil uj d'a junjun ab'il, tz'aj eb' israel d'a yol chinama chi'. ¹⁵ Yuj chi' ix alchajel d'a caltac choñab' yed' d'a Jerusalén to sb'at eb' anima d'a caltac te' yic'cot sc'ab'tac te' olivo avab'il yed' te' caltacte'al olivo, te arrayán, te' palma, ma junocxo yalñej tas te'al c'ayum xiil yic sb'o chinama chi', icha yajcan d'a ch'añ ley chi'. ¹⁶ Yuj chi' ix b'at eb' yic'cot te' c'ab'tac te' chi', axo d'a yib'añ spat eb' ix sb'oq'ue chinama chi', ma d'a yamaq'uul spat eb', ma d'a yamaq'uul stemplo Dios, ma d'a sti' jun puerta b'aj tz'el eb' ix ix ic'oj a', ma d'a sti' spuertail yic Efraín. ¹⁷ Masanil eb' anima janacxi d'a Babilonia, ix sb'o schinama eb' chi', ix

och eb' d'a yool. Atax d'a stiempoal viñaj Josué yuninal viñaj Nun, malaj b'aj ix uji icha jun chi', yuj val chi' ix te tzalaj eb' anima chi'. ¹⁸ Ix yavtan ch'añ ley viñaj Esdras chi' d'a junjun c'u masanto ix tz'acvi yuquil c'ual q'uiñ chi'. Axo d'a svajxaquil c'ual, ix smolb'an sb'a eb' smasanil yic tz'och eb' ejmelal d'a Jehová icha yalan ch'añ ley chi'.

9

Ix yal smul eb' israel viñaj Esdras

¹ Ayic 24 yoch yuquil uj chi', ix smolb'an sb'a masanil eb' israel yic tz'och eb' tzec'ojc'olal, ix yac'anoch pichul eb' yic cusc'olal, ix yac'anq'ue pococ eb' d'a sjolom. ² Ix yic'anel sb'a eb' d'a scal eb' ch'oc choñab'il. Ix q'ue liñan eb' yalanq'ueta smul yed' smul eb' smam yicham eb'. ³ Yach'an liñanq'ue eb' d'a yed'tal chi', oxe' val hora ix avtaj ch'añ sley Jehová d'a scal eb', axo d'a oxe' horaxo, ix yalanq'ueta smul eb', ix och eb' ejmelal d'a Jehová sDiosal. ⁴ Axo jun macañ eb' viñ levita, aton viñaj Jesúa, viñaj Bani, viñaj Cadmiel, viñaj Sebanías, viñaj Buni, viñaj Serebías, viñaj Bani yed' viñaj Quenani, ix q'ue eb' viñ d'a yib'añ jun b'achquiltac sq'uei, te chaañ ix yal eb' viñ d'a Jehová Dios. ⁵ Ix yalanpax junxo macañ eb' viñ levita chi', aton viñaj Jesúa, viñaj Cadmiel, viñaj Bani, viñaj Hasabnías, viñaj Serebías, viñaj Hodías, viñaj Sebanías yed' viñaj Petaías icha tic: Calec vach' lolonel d'a Jehová co Diosal d'a masanil tiempo. Mamin, alchajocab' vach' lolonel d'ayach vach'chom max q'uec'och ach co b'itan d'a smojal.

⁶ Mamin Jehová, a achrëj ayachrëj eq'ui. A ach ix a b'o satchaari squila' yed' juntzañxo satchaari max quil-laj. A ach ix a b'o masanil q'uen c'anal. A ach pax ix a b'o lum lum tic yed' pax masanil tastac ay d'a lum. A ach pax ix a b'o a' mar yed' masanil tas ay d'a a'. A ach tzac' sq'uinal masanil tas, yuj chi' tz'och eb' ángel ejmelal d'ayach.

⁷ Mamin Jehová, a ach ton val Dios ach, a sic'naquelta viñaj Abram. Ic'annaquelta viñ d'a Ur schoñab' eb' caldeo, ac'annac scuch viñ Abraham. ⁸ Ilnac to yac'nac ach och viñ d'a sc'ool, yuj chi' a b'onac jun a trato yed' viñ yic tzac'an lum lum d'a eb' yiñtilal viñ, aton lum yic eb' cananeo, eb' heteo, eb' amorreo, eb' ferezeo, eb' jebuseo yed' eb' gergeseo. Elnacxoc'och a lolonel chi' yujto tz'elñej'och tas tzala'. ⁹ Ilnac val yab'an syail eb' co mam quicham d'a Egipto, ab'annac yel yav eb' d'a sti' a Chacchac Mar. ¹⁰ A ch'oxannac juntzañ tas satub'tac yilji d'a viñ sreyal Egipto chi' yed' d'a masanil eb' schecab' viñ yed' d'a masanil anima ay d'a yol smacb'en viñ, yujto ilnac to te chacjinaquel eb' quetisraelal yuj eb'. Yuj juntzañ chi' tzach te b'inajrëj. ¹¹ A pojnac snañal a' mar chi' d'a yichañ eb' co mam quicham chi', yec'nacta eb' d'a staquiñal lum d'a yol a' chi'. Axo eb' pechjinac eb' chi', b'atnaccan eb' d'a yich a' icha val tz'aj sb'atcan junoc q'uen q'ueen d'a sjulal yich a'. ¹² Slajvi chi', ic'annac b'ey eb' d'a c'ualil yed' jun nivan topañ asun, axo d'ac'valil ayoch sc'ac'al jun asun chi' yic syac'an saquilq'uinal b'aj sb'at eb'.

¹³ Slajvi chi', emnacul d'a sjolom lum vitz Sinaí, a lolonnac emta d'a eb'. Ac'annac ley to tojol d'a eb' yed' c'ayb'ub'al te yel yed' pax checnab'il te vach'.

14 A c'ayb'annac eb' yic sc'anab'ajej sc'ual ic'oj ip eb' yuj ach yic'anchari eb', ac'annac checnab'il yed' c'ayb'ub'al d'a viñaj Moisés, axo viñ alannac d'a eb'. 15 Ac'annac vael scot d'a satchari sva eb' ayic tz'och svejel eb'. Ac'annaquelta a a' d'a sat q'uen q'ueen yuc' eb' yic tz'ec' staquirñial eb'. Slajvi chi' alannac d'a eb' to scajnaj eb' d'a sat lum lum ac'nac a ti' ac'an d'a eb'.

16 Palta a eb' co mam quicham chi' te ac'umtac eb', te pit yutejñac sb'a eb', mañ schanacoc yab' a checnab'il eb'. 17 Mañ ach sc'anab'ajejñacoc eb', mañxo snanacocot eb' tas satub'tac a c'ulejñac yuj svach'iloc eb'. Te pit yutejñac sb'a eb', snaannac eb' yac'och jun yajalil yic scuchb'aj meltzaj eb' yuj d'a Egipto, yic tz'ochxi eb' checab'il ta' yalani. Palta a ach tic, Dios ach, te ay a nivanc'olal, ay oq'uelc'olal, te xajan anima uuj, mañ c'unoc scot oval. Mañ acteñnacoccanlaj eb' 18 vach'chom sb'onac jun q'uen yechel vacax eb'. Yalannac val eb' to a jun chi' sdiosal eb', to a ic'anelta eb' d'a Egipto. Te nivan smul eb' yac'nacochi. 19 Palta a ach tic te nivan a c'ool, yuj chi' mañ acteñnacoccan eb' d'a tz'inan lum. Mañ ic'nacoquel jun nivan topari asun tz'ic'an b'ey eb' d'a c'ualil, mañ ic'nacocpaxeli ayic syac'an yoc d'a eb' d'ac'valil yic syac'an saquilq'uinal d'a eb' b'aj sb'ati. 20 Ac'nac Espiritu vach' d'a eb' yic sc'ayb'aj eb' yuj. Mañ acteñnacoc ac'an maná sva eb'. Ac'nacñej a a' yuc' eb' yic tz'ec' staquirñial eb'. 21 40 ab'il ac'nac svaeb' d'a tz'inan lum chi'. Malaj val jab'oc tas yac'nac palta d'a eb', mañ lajvinacocquel spichul eb' ayochi, mañ malnacocq'ue yoc eb' sb'eyi.

²² Uuj yac'nac ganar eb' rey eb' yed' juntzañ choñab', yicannaccan slum eb' chi' eb', a pojannac ec' lum d'a eb'. Ac'annac lum Heshbón d'a eb', aton lum b'aj ochnac viñaj Sehón reyal yed' lum Basán b'aj ochnac viñaj Og reyal. ²³ Ac'annacpax q'uib' sb'isul yuninal eb' icha sb'isul q'uen c'anal d'a satchaañ. Ic'annaccot eb' yic schaan smac'b'en eb' b'aj ac'nac a ti' ac'an yicoc eb' co mam quicham. ²⁴ Ochnac eb' yuninal eb' d'a lum Canaán, yic'annac luum eb'. Uuj yac'nac ganar juntzañ anima chi' eb' yed' sreyal, yic sc'ulan eb' tas sgana sc'ulej d'a juntzañ anima chi'. ²⁵ Yic'annacpax choñab' eb' te vach' yaj sb'oi, lum luum te yax sat yed' juntzañ pat te b'ud'an yuj tastac vach'. Yic'annacpax a' uc'b'ila' eb', te' uva, te' olivo yed' juntzañxo te te' syac' sat. Vanac eb', b'ud'jinac eb', b'aq'uechb'inac eb'. Yac'nac val tza-lajb'oc sc'ool eb' yuj a nivan vach'c'olal. ²⁶ Palta te pit yutejnac sb'a eb', yochnac eb' ajc'olal d'ayach, spaticannaquel a c'ayb'ub'al eb'. Cachjinac eb' yuj eb' a checab', yic syac'xioch sb'a eb' d'a yol a c'ab', palta smilnaccham eb' a checab' chi' eb'. Yelxo te nivan smul eb' ochnac d'ayach. ²⁷ Yuj chi' ac'nacoch eb' co mam quicham chi' d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool, ixtajnac val eb' yuj eb'. Palta ayic van yab'an syail eb' chi', sc'anannac a colval eb'. A achxo jun, ayach ec' d'a satchaañ, ab'nac slesal eb' chi', yujto oc'nac val a c'ol d'a eb', yuj chi' ac'naccot eb' scolan eb' d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool chi'. ²⁸ Palta ayic junc'olalxo yajxi eb', sc'ulannacxi chucal eb' d'a ichañ. Yuj chi' actejnacxib'at eb' d'a yol sc'ab' eb' ajc'ol chi', yac'jinacoch syaelal eb' yuj eb'. Yuj chi' sc'anaxi a colval eb'. A achxo ayach ec' d'a

satchaari, ab'annac slesal eb'. Yujto tz'oc' val a c'ool d'a eb', tzijtum el a colnac eb'. ²⁹ Alannac d'a eb' to sc'anab'ajej a c'ayb'ub'al eb', palta arijeja' pit yutejnac sb'a eb', mañ sc'anab'ajejnacoc a checnab'il eb'. Ochnac smul eb' d'a a c'ayb'ub'al, aton jun tz'ac'an sq'uinal eb' sc'anab'ajani. Te chuc yutejnac sb'a eb', te pit eb', mañ schanacoclay eb' yab'i. ³⁰ Tzijtum ab'il ac'nac techaj schucal eb'. A Espiritu ac'annac yojtaquejel eb' a checab', axo eb' cachannac eb', palta mañ schanacoclay eb' yab'i. Yuj chi' ac'nacoch eb' d'a yol sc'ab' juntzañxo naciòn. ³¹ Palta yujto tz'oc' val a c'ool d'a eb', te nivan a vach'c'olal, yuj chi' mañ a satnacoquel eb' smasanil, mañ actejnacoc paxcan eb' sch'ocoj.

³² Yuj chi', ach co Diosal, te nivan elc'ochi, te ay a may, smojton val co xiv d'ayach. Max b'at a lolonel satc'olal uuj yujto te xajan oñ uuj. Nacot jantac syaelal eb' co reyal, eb' cajalil, eb' sacerdote, eb' a checab', eb' co mam quicham yed' masanil eb' quetchoñab', a tax d'a stiempoal eb' sreyal Asiria syab'ñej syail eb' masanto ticnaic. ³³ Palta tojolñej tas sjavi d'a quib'añ uuj. Vach'ñej tas tza c'ulej, a oñxo tic, chucñej tas sco sc'ulej. ³⁴ A eb' co reyal, eb' cajalil, eb' sacerdote yed' eb' co mam quicham, mañ schanacoclay yab' eb', mañ sc'anab'ajejnacoclay a checnab'il eb' icha ajnac yalji d'a eb'. ³⁵ Mañ jantacoc tas ac'nac d'a eb', te levan lum luum te yax sat tic ac'nac d'a eb', palta mañ ochnacoc eb' ejmelal d'ayach, mañ yactejnacocan chuc b'eyb'al eb' d'a yol smacb'en eb' ac'nac chi'.

³⁶ Ina val quilji ticnaic, toxo ix oñ meltzajoch checab'il d'a lum luum ac'nac d'a eb' co mam

quicham, lum b'aj yac'nac val tzalajb'oc sc'ool eb'.
³⁷ A val tas te vach' avab'il cuuj, a chi' syiq'uec' eb' rey d'ayoñ, aton eb' b'aj oñ ac'och d'a yalañ smandar yuj co mul ix och d'ayach. Sc'ulej eb' tas snib'ej sc'ol d'ayoñ yed' d'a noc' co molb'etzal noc', yuj chi' te ayoñ val och d'a ilc'olal ticnaic.

³⁸ Yuj chi' a oñ tic scac' co ti', stz'ib'chajcani to yel ol co c'anab'ajej. Yuj chi' tz'ochcan sello yed' sb'i eb' cajalil, eb' levita yed' eb' sacerdote d'a ch'añ uum tic, xchi eb' viñ d'a slesal chi'.

10

A sb'i eb' ix yac' sti' to ol sc'anab'ajej

¹⁻⁸ Aton eb' viñ tic ix yac' sb'i d'a ch'añ uum ix tz'ib'chaj chi'. A in Nehemías in tic, yuninal in viñaj Hacialás, yajal vaji. Ix yac'anpax sb'i eb' viñ sacerdote: Aton viñaj Sedequías, viñaj Seraías, viñaj Azarías, viñaj Jeremías, viñaj Pasur, viñaj Amarías, viñaj Malquías, viñaj Hatús, viñaj Sebanías, viñaj Maluc, viñaj Harim, viñaj Meremot, viñaj Obadías, viñaj Daniel, viñaj Ginetón, viñaj Baruc, viñaj Mesulam, viñaj Abías, viñaj Mijamín, viñaj Maazías, viñaj Bilgai yed' viñaj Semaías.

⁹⁻¹³ Axo pax juntzañxo eb' viñ levita, aton eb' viñ tic: Viñaj Jesúa yuninal viñaj Azanías, viñaj Binúi yinñtilal viñaj Henadad, viñaj Cadmiel yed' eb' yetlevitail: Aton viñaj Sebanías, viñaj Hodías, viñaj Kelita, viñaj Pelaías, viñaj Hanán, viñaj Micaías, viñaj Rehob, viñaj Hasabías, viñaj Zacur, viñaj Serebías, viñaj Sebanías, viñaj Hodías, viñaj Bani yed' viñaj Beninu.

14-27 Axo pax eb' ayoch yajalil d'a choñab' chi': Aton viñaj Paros, viñaj Pahat-moab, viñaj Elam, viñaj Zatu, viñaj Bani, viñaj Buni, viñaj Azgad, viñaj Bebai, viñaj Adonías, viñaj Bigvai, viñaj Adín, viñaj Ater, viñaj Ezequías, viñaj Azur, viñaj Hodías, viñaj Hasum, viñaj Bezai, viñaj Harif, viñaj Anatot, viñaj Nebai, viñaj Magpías, viñaj Mesulam, viñaj Hezir, viñaj Mesezabeel, viñaj Sadoc, viñaj Jadúa, viñaj Pelatías, viñaj Hanán, viñaj Anaías, viñaj Oseas, viñaj Hananías, viñaj Hasub, viñaj Haloheh, viñaj Pilha, viñaj Sobec, viñaj Rehum, viñaj Hasabna, viñaj Maasías, viñaj Ahías, viñaj Hanán, viñaj Anán, viñaj Maluc, viñaj Harim yed' viñaj Baana.

Juntzañxo eb' choñab' ix yac' sti' d'a Dios

28 Axo jantacto eb' choñab', aton eb' sacerdote yed' juntzañxo eb' levita tañvum puerta, eb' sb'itani, eb' smunlaj d'a templo yed' masanil eb' anima toxo ix yiq'uel sb'a d'a scal eb' ch'oc choñab'il yic sc'anab'ajan sc'ayb'ub'al Dios eb', ix yac' sti' eb' yed' eb' ix yetb'eyum yed' eb' yal yuninal eb' tzaxo nachaj yuuj. 29 A eb' tic ix smolb'ej sb'a eb' yed' eb' sc'ab'yoc yed' pax eb' yajal, ix yac'an sti' eb' to ol sb'eyb'alej schecnab'il Dios eb', aton alb'ilcan yuj viñaj Moisés schecab' Dios chi'. Ix yalan eb' to ol sc'anab'ajej val schecnab'il yed' sc'ayb'ub'al Jehová Cajalil eb'. 30 Yuj chi' ix yal eb' icha tic: Mañxo ol yic'laj sb'a eb' cal cuninal yed' eb' ch'oc choñab'il. 31 Tato sjavi eb' ch'oc choñab'il choñoj tastac d'ayoñ d'a sc'ual ic'oj ip, ma d'a juntzañxo sc'ual q'uiñ, malaj tas ol co man

d'a eb'. Axo d'a yuquil ab'il ol yic' yip lum co luum, ol cac'anpax lajvoc sb'oc eb' ay sb'oc d'ayoñ.

³² Añejtona' toxo ix cac'och d'a quib'añ to yovalil ol cac' chañe' gramo^{10.32} q'uen plata junjun oñ d'a junjun ab'il yic smanchaj tas sc'anchaj d'a scajnub' co Diosal: ³³ Aton yuj ixim pan tz'ac'chajoch d'a yichañ Dios, ofrenda tz'ac'ji d'a junjun c'u d'a tas svaji, silab' sñusjitz'a d'a junjun c'u, silab' d'a sc'ual ic'oj ip, silab' ayic tz'alji q'uen uj yed' juntzañxo q'uiñ tz'och d'a junjun ab'il, yed' pax juntzañxo ofrenda yed' silab' yuj yac'ji tup co mul a oñ israel oñ tic yed' juntzañxo tas sc'anchaj d'a stemplo co Diosal.

³⁴ Añejtona' yuj te' c'atzitz sc'anchaj d'a stemplo Jehová, yic stz'a te' d'a yaltar Jehová co Diosal, toxo ix co b'o d'a junjun macañ quiñtilal tas tiempoal d'a junjun ab'il ol cac' te' c'atzitz chi', icha yajcan d'a ch'añ ley chi'. Vach'chom sacerdote, ma levita, ma comon anima, ol co c'anab'ajej co masanil.

³⁵ Ix co chaoch d'a quib'añ to ol quic'cot sb'ab'el sat co munlajel yed' b'ab'el sat cavb'en te' d'a junjun ab'il d'a scajnub' co Diosal. ³⁶ Ol quic'anpaxcot eb' b'ab'el cuninal yed' b'ab'el yune' noc' co vacax yed' noc' co calnel d'a stemplo co Diosal d'a yichañ eb' sacerdote smunlaj ta', icha val yajcan d'a ch'añ ley chi'. ³⁷ Ol quic'anpaxcot co colval d'a eb' sacerdote, aton ixim co b'ab'el harina, b'ab'el sat cavb'en te', co b'ab'el vino yed' co b'ab'el aceite. Ol cac'an b'aj sic'chaj d'a stemplo co Diosal. Ol quic'anpaxcot sdiezmoal sat cavb'en. Ol cac'an d'a eb' levita, yujto a eb' smolb'an sdiezmoal tas

10.32 **10:32** A chañe' gramo max q'uec'och nañal siclo yalil.

squic' d'a sat co luum d'a junjun choñab' b'aj tzoñ munlaji.

³⁸ Ayic ol b'at eb' levita chi' smolb'ej co diezmo chi', yovalil sb'at junoc eb' sacerdote yiñtilal viñaj Aarón yed' eb'. Syic'anpaxb'at sdiezmoal diezmo scha eb' chi', syac'anoch eb' b'aj sic'chaj tas tz'ac'ji d'a scajñub' co Diosal. ³⁹ A oñ israel oñ tic yed' eb' levita ol quic'cot ixim trigo, vino yed' aceite b'aj molan masanil tas sc'anchaj d'a templo, b'aj ay pax scuarto eb' ayoch d'a opisio, aton eb' sacerdote, eb' tañvum puerta yed' eb' sb'itani. Ix cac'an co ti' to mañ ol cactejcan stemplo co Diosal, xchi eb'.

11

Eb' cajan d'a Jerusalén (1Cr 9.1-34)

¹ A eb' yajal d'a co choñab' tic ix cajñaj eb' d'a Jerusalén. Axo juntzañxo eb', lajuñe' macañ ix laj aj eb', ix och suerte d'a yib'añ eb' mach junoc macañ eb' ol cajñaj d'a Jerusalén tic, aton d'a jun choñab' to yic Dios yaji. Axo b'aluñ macañxo eb' sb'atxican eb' d'a schoñab' junjun. ² Ix lajvi chi', ix yalan vach' lolonel eb' choñab' d'a yib'añ eb' b'ecan sc'ol scajñaj d'a Jerusalén chi'.

³ Ay eb' quetisraelal, eb' sacerdote, eb' levita, eb' smunlaj d'a templo, eb' yiñtilal eb' ac'jinac servil viñaj Salomón, ix cajñaj eb' d'a sluum d'a juntzañ schoñab' eb' d'a yol yic Judá. Palta axo eb' yajal yaj d'a scal eb', ix can cajan eb' d'a Jerusalén yed' yal yuninal.

⁴⁻⁶ Aton eb' yiñtilal Judá tic yed' eb' yiñtilal Benjamín ix can cajan d'a Jerusalén:

Ay chavañ eb' viñ yajal yaji. A jun viñ scuchan Ataías yuninal viñaj Uzías. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Zacarías, viñaj Amarías, viñaj Se-fatías, viñaj Mahalaleel. A masanil eb' tic yiñtilal eb' viñaj Fares yuninal viñaj Judá. A sb'isul eb', 468 d'a smasanil, te tec'an eb'.

Axo junxo viñ yajal chi', Maasías sb'i viñ, yuninal viñ viñaj Baruc. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Colhoze, viñaj Hazaías, viñaj Adías, viñaj Joiarib, viñaj Zacarías, yiñtilal eb' viñaj Siloni yuninal viñaj Judá.

⁷⁻⁸ Axo pax d'a scal eb' yiñtilal Benjamín, ay oxvañ eb' viñ yajal yaji. Aton viñaj Salú, viñaj Gabai yed' viñaj Salai. A viñaj Salú chi' yuninal viñaj Mesulam, axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Joed, viñaj Pedaías, viñaj Colaías, viñaj Maasías, viñaj Itiel, viñaj Jesaías. 928 sb'isul eb' d'a smasanil. ⁹ Axo viñaj Joel yuninal viñaj Zicri yajal soldado yaj d'a eb', axo viñaj Judá yuninal viñaj Senúa schab'il yajal yaji.

¹⁰ A eb' viñ yajal yaj d'a scal eb' viñ sacerdote, eb' viñ ix can cajan d'a Jerusalén, chañvañ eb' viñ: A viñ b'ab'el, aton viñaj Jedaías yuninal viñaj Joiarib sc'ab'yoc viñaj Jaquín.

¹¹ Axo viñ schab'il, aton viñaj Seraías yuninal viñaj Hilcías. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Mesulam, viñaj Sadoc, viñaj Meraiot, viñaj Ahitob viñ yac'nac sat sacerdoteal. ¹² A sb'isul masanil eb' tic, 822 eb', sc'ab'yocñej sb'a eb', aton eb' munlajnac d'a scajnub' Dios.

Axo viñ yoxil, aton viñaj Adaías yuninal viñaj Jeroham. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Pelalías, viñaj Amsi, viñaj Zacarías, viñaj Pasur

yed' viñaj Malquíás. ¹³ A sb'isul eb' yajal yaj d'a eb', 242 eb', sc'ab'yocñej sb'a eb'.

Axo viñ scharil, aton viñaj Amasai yuninal viñaj Azareel. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Azai, viñaj Mesilemot yed' viñaj Imer. ¹⁴ A sb'isul eb', 128, te jelan eb' d'a oval. Axo viñaj Zabdiel yuninal viñaj Gedolim, a viñ yajal yaj d'a scal eb'.

¹⁵ Axo eb' viñ yajal yaj d'a eb' levita, eb' ix can cajan d'a Jerusalén, aton viñaj Semaías yuninal viñaj Hasub. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Azricam, viñaj Hasabías yed' viñaj Buni. ¹⁶ Ay pax chavañxo eb' viñ yajal, aton viñaj Sabetai yed' viñaj Jozabad. A eb' viñ ayoch yil munlajel d'a spatictac scajnub' Dios. ¹⁷ Axo junxo viñ, aton viñaj Matanías yuninal viñaj Micaía. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Zabdi yed' viñaj Asaf. A viñaj Matanías chi' scuchb'an eb' sb'itan vach' lolonel yed' ac'oj yuj diosal d'a stiempoal lesal. Axo viñaj Bachuquíás schab'il cuchb'um yaj viñ.

Axo junxo viñ, aton viñaj Abda yuninal viñaj Samúa. Axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Galal yed' viñaj Jedutún. ¹⁸ A sb'isul eb' yiñtilal Leví ix can cajan d'a schoñab' Dios chi', 284 eb' d'a smasanil.

¹⁹ Axo eb' tañvum puerta, 172 sb'isul eb'. A viñaj Acub yed' viñaj Talmón yajal d'a scal eb' sc'ab'yoc stañvan puerta chi'.

²⁰ Axo juntzañxo eb' quetisraelal, eb' sacerdote yed' juntzañxo eb' levita, ix cajnaj junjun eb' d'a smach'en d'a juntzañxo choñab' d'a yol yic Judá. ²¹ A eb' smunlaj d'a templo, ix cajnaj eb' d'a

Jerusalén d'a jun tzalan scuchan Ofel. Axo viñaj Ziha yed' viñaj Gispa scuchb'an eb' d'a munlajel chi'.

²² A viñaj Uzi yajal d'a scal eb' levita yiñtilal viñaj Asaf d'a Jerusalén chi', aton eb' viñ scuchb'an b'it d'a scajnuv' Dios. A eb' smam yicham viñaj Uzi chi', aton viñaj Bani, viñaj Hasabías, viñaj Matanías yed' viñaj Micaía. ²³ D'a stzolah tz'aj yoch eb' sb'itan d'a junjun c'u icha yalan viñ rey.

²⁴ A mach tz'och d'a yichañ viñ rey yuj yalñej tas schecnab'il eb' choñab', aton viñaj Petaías. A eb' smam yicham viñ, aton viñaj Mesezabeel yiñtilalcan viñaj Zera yuninal viñaj Judá.

Juntzañ choñab' b'aj ix cajnaj eb'

²⁵⁻³⁰ A juntzañ choñab' b'aj ix cajnaj eb' d'a juntzañ choñab' tic yed' d'a masanil yaldeail: Aton d'a Quiriat-arba, d'a Dibón, d'a Jecabseel, d'a Jesús, d'a Molada, d'a Bet-pelet, d'a Hazar-sual, d'a Beerseba, d'a Siclag, d'a Mecona, d'a En-rimón, d'a Zora, d'a Jarmut, d'a Zanoa, d'a Adulam, d'a Laquis yed' d'a Azeca. Ix cajnajpax eb' b'aj sb'o munlajel. Ix aj eb' d'a Beerseba masanto ix q'uec'och eb' d'a sch'olanil yic Hinom.

³¹⁻³⁵ Axo eb' yiñtilal Benjamín, ix cajnaj eb' d'a juntzañ choñab' tic: Aton d'a Geba, d'a Micmas, Aía, Betel yed' d'a yaldeail, Anatot, Nob, Ananías, Hazor, Ramá, Gitaim, Hadid, Seboim, Nebalat, Lod, Ono yed' d'a sch'olanil yic eb' b'oum q'ueen. ³⁶ Ay pax eb' levita ix scha smacb'en d'a yol yic Judá yed' d'a yol yic Benjamín.

12

A sb'i eb' sacerdote yed' juntzañxo eb' levita

¹⁻⁷ Ay juntzañ eb' viñ sacerdote yed' juntzañxo eb' viñ levita janacxi yed' viñaj Zorobabel yuninal viñaj Salatiel yed' viñaj Jesúa yajal d'a eb' viñ.

Aton eb' viñ tic: Viñaj Seraías, viñaj Jeremías, viñaj Esdras, viñaj Amarías, viñaj Maluc, viñaj Hatús, viñaj Secanías, viñaj Rehum, viñaj Meremot, viñaj Iddo, viñaj Gineto, viñaj Abías, viñaj Mijamín, viñaj Maadías, viñaj Bilga, viñaj Semaías, viñaj Joiarib, viñaj Jedaías, viñaj Salú, viñaj Amoc, viñaj Hilcías yed' viñaj Jedaías. Aton eb' viñ tic yajal yaj d'a scal eb' viñ yetsacerdoteal d'a yol stiempoal viñaj Jesúa.

⁸ Axo pax eb' viñ levita, aton eb' viñ tic: Viñaj Jesúa, viñaj Binúi, viñaj Cadmiel, viñaj Serebías, viñaj Judá yed' viñaj Matanías. Yajal yaj eb' viñ d'a eb' viñ sb'itan vach' lolonel d'a Dios. ⁹ Axo viñaj Bachuquías yed' viñaj Uni yed' eb' viñ scolvaj yed' eb' viñ, a eb' viñ stac'vi d'a scal eb' viñ sb'itan chi'.

¹⁰⁻¹¹ A sb'i eb' viñ yiñtilal viñaj Jesúa d'a stzoolal, aton viñaj Joiacim, viñaj Eliasib, viñaj Joiada, viñaj Jonatán yed' viñaj Jadúa.

¹²⁻²¹ A sb'i eb' viñ sacerdote yajal d'a junjun macañ eb' yetsacerdoteal d'a stiempoal viñaj sat sacerdote Joiacim, aton eb' viñ tic: A viñaj Meraías yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Seraías. A viñaj Hananías yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Jeremías. A viñaj Mesulam yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Esdras. A viñaj Johanán yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Amarías. A viñaj Jonatán yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Melicú. A viñaj José yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Sebanías. A

viñaj Adna yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Harim. A viñaj Helcai yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Meraiot. A viñaj Zacarías yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Iddo. A viñaj Mesulam yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Ginetón. A viñaj Zicri yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Abías. A viñaj Piltai yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Miniamín yed' d'a eb' yiñtilal viñaj Moadías. A viñaj Samúa yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Bilga. A viñaj Jonatán yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Semaías. A viñaj Matenai yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Joiarib. A viñaj Uzi yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Jedaías. A viñaj Calai yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Salai. A viñaj Eber yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Amoc. A viñaj Hasabías yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Hilcías. A viñaj Natanael yajal d'a eb' yiñtilal viñaj Jedaías.

²² Ayic ayoch viñaj Eliasib, viñaj Joiada, viñaj Johanán yed' viñaj Jadúa d'a sat sacerdoteal, ix tz'ib'chaj sb'i eb' levita yajal d'a junjun macañ yiñtilal yed' eb' sacerdote. Ix lajvi stz'ib'chaj sb'i eb' chi' d'a stiempoal viñaj Darío sreyal Persia. ²³ Axo sb'i eb' levita yajal d'a junjun macañ yiñtilal, aycan b'aj tz'ib'ab'il yab'ixal templo. Ix tz'ib'chajñej jun lista chi' masanto d'a stiempoal viñaj Johanán yixchiquin viñaj Eliasib. ²⁴ A viñaj Hasabías, viñaj Serebías, viñaj Jesúa yuninal viñaj Cadmiel yed' eb' viñ scolvaj yed' eb' viñ, a eb' viñ ix b'oan cha macañ eb' sb'itani yic syac'an yuj diosal eb' d'a Jehová, icha ajnac yalan viñaj rey David schecab' Dios. ²⁵ Axo eb' viñ stañvumal juntzañ cuarto b'aj molan tastac ay d'a slac'anil spuertail templo, aton eb' viñ tic: Viñaj Matanías, viñaj Bacbuquías, viñaj Obadías, viñaj Mesulam, viñaj Talmón yed' viñaj Acub. ²⁶ Aton eb' viñ

ayoch d'a yopisio chi' d'a stiempoal viñaj Joiacim yuninal viñaj Jesúa yixchiquin viñaj Josadac, aton d'a stiempoal ayic ayin och a in Nehemías in tic yajalil, ayic ayec' viñaj sacerdote Esdras c'ayb'um paxi.

Ix ac'jicanoch smuroal Jerusalén'R'd'a yol sc'ab' Dios

²⁷ Ayic ix c'och sc'ual yac'jicanoch smuroal Jerusalén d'a yol sc'ab' Dios, ix avtajcot masanil eb' levita d'a junjun choñab'. Ix javi eb' d'a Jerusalén yuj jun q'uiñ chi', yic syalanpax vach' lolonel eb' d'a Dios, yic sb'itanpax eb' d'a tzalajc'olal yed' q'uen platillo, te' arpa yed' te' lira. ²⁸ A eb' sb'itan chi', ix cot eb' d'a slac'anil Jerusalén, d'a yaldeail Netofa, ²⁹ d'a yol yic Gilgal, d'a yol smach'en Geba yed' d'a yol yic Azmavet, yujto a d'a juntzañ choñab' d'a slac'anil Jerusalén chi' cajan eb'. ³⁰ Ix lajvi chi', ix sacb'itan sb'a eb' sacerdote yed' eb' levita icha yalan ley. Ix sacb'itan pax eb' anima eb' yed' spuertail choñab' yed' smuroal.

³¹ Ix lajvi chi', a in Nehemías in tic, ix in checq'ue eb' yajal yic Judá d'a yib'añ muro chi'. Ix vac'anoch chab' macañ eb' sb'itani yic syac'an yuj diosal eb'. A eb' b'ab'el macañ, ix b'at eb' d'a yib'añ muro chi' d'a stojolal co vach', b'aj ay jun puerta b'aj sb'atcan c'alem. ³² Axo d'a spatic eb' chi' tzac'anoch viñaj Osaías yed' nañalxo eb' yajal yaj d'a Judá. ³³ Tzac'anpax eb' viñ sacerdote, aton eb' viñ tic: Viñaj Azarías, viñaj Esdras, viñaj Mesulam, ³⁴ viñaj Judá, viñaj Benjamín, viñaj Semaías yed' viñaj Jeremías. ³⁵ Van spu'an q'uen strompeta junjun eb' viñ. Tzac'anpax juntzañxo eb' viñ tic:

Aton viñaj Zacarías yuninal viñaj Jonatán, axo eb' smam yicham viñ, aton viñaj Semaías, viñaj Matanías, viñaj Micaías, viñaj Zacur yed' viñaj Asaf. ³⁶ Ajun pax juntzañ eb' viñ sc'ab'yoc eb' viñ, aton viñaj Semaías, viñaj Azarael, viñaj Milalai, viñaj Gilalai, viñaj Maai, viñaj Natanael, viñaj Judá yed' viñaj Hanani. Aton eb' viñ chi' sc'anan juntzañ yamc'ab' yic b'it icha yac'nac viñaj rey David, viñ schecab' Dios. Axo d'a yichañ eb' viñ, b'ab'el sb'at viñaj Esdras viñ c'ayb'um. ³⁷ Ix ec' eb' d'a yib'añ spuertail sjaj a a', ix b'atñej eb' d'a yichañ d'a yib'añ muro chi'. Ix q'ue eb' d'a jun b'e b'achquiltac sq'ue d'a schoñab' viñaj David, ix ec' eb' d'a yib'añ spalaciocan viñ, masanto ix c'och eb' d'a spuertail b'aj tz'el eb' ix ix ic'oj a' d'a stojolal b'aj sjavi c'u.

³⁸ Axo junxo schab'il macañ eb' sb'itan chi', ix b'atcan eb' d'a stojolal co q'uexañ. Tzac'an in d'a spatic eb' d'a yib'añ muro chi' yed' nañalxo eb' anima. Ix oñ b'atñej d'a torre scuchan Hornos, masanto b'aj levan sat muro chi'. ³⁹ Oñ ec' d'a puerta scuch Efraín, d'a puerta scuch Jesana, d'a puerta yic noc' chay, d'a torre scuch Hananeel yed' torre scuch Hamea, masanto d'a puerta yic noc' calnel. Ix oñ och vaan d'a puerta b'aj ay eb' stañvani. ⁴⁰ Ix co chalaj co b'a yed' junxo macañ eb' sb'itan chi' d'a yichañcot templo b'aj tz'och b'it d'a co Mam Dios. Ajun pax nañalxo eb' yajal ved'oc.

⁴¹ Ajun pax eb' viñ sacerdote spu'an q'uen strompeta: Aton viñaj Eliacim, viñaj Maaseías, viñaj Miniamín, viñaj Micaías, viñaj Elioenai, viñaj Zacarías, viñaj Hananías, ⁴² viñaj Maasías, viñaj

Semaías, viñaj Eleazar, viñaj Uzi, viñaj Johanán, viñaj Malquías, viñaj Elam yed' viñaj Ezer. A eb' viñ sb'itan chi' te chaarñ ix b'itan eb' viñ. A viñaj Izrahías scuchb'an eb' viñ.

⁴³ A val d'a jun c'u chi' te nivan noc' silab' ix yac' eb' anima chi' d'a Dios. Ix te tzalaj eb' yujto a Dios ix ac'an jun nivan tzalajc'olal chi' d'a eb'. Añejtona' eb' ix ix yed' eb' unin, ix te tzalajpax eb'. A jun tzalajc'olal ix uji d'a Jerusalén chi', ix ab'chaj d'a najat.

Svael eb' sacerdote yed' eb' levita

⁴⁴ A d'a jun c'u chi', ay juntzañxo eb' ix ac'jioch yilumaloc b'aj smolchaj ofrenda, b'ab'el sat avb'en yed' diezmo, icha jantac tas scot d'a junjun lugar d'a yol yic junjun choñab'. A juntzañ chi' yic eb' sacerdote yed' eb' levita yaji icha yalan ley, yujto a masanil eb' anima chi' ste tzalaj eb' yed' eb' sacerdote chi' yed' pax eb' levita chi', yujto smunlaj eb' d'a scajñub' Dios. ⁴⁵ Yuj chi' a eb' sacerdote chi', eb' sb'itani yed' eb' stañvan puerta, ix sc'anab'ajej eb' sc'ulan icha yalan sley Dios yic sacb'itan sb'a eb'. Ix sc'anab'ajej pax eb' icha yalnaccan viñaj rey David yed' viñaj Salomón. ⁴⁶ Yujto a d'a stiempoal viñaj rey David chi' yed' viñaj Asaf, ay eb' yajalil eb' sb'itan chi', aton eb' sb'itan vach' lolonel yed' ac'oj yuj diosal d'a Dios.

⁴⁷ Yuj chi' a d'a stiempoal viñaj Zorobabel yed' in Nehemías in tic, masanil eb' anima, d'a junjun c'u syac' svael eb' sb'itan eb', eb' stañvan puerta yed' eb' levita ay yalan yic schaani. Axo pax eb' levita chi' tz'ac'an yic eb' sacerdote yiñtilal viñaj Aarón.

13

A tas ix sb'o viñaj Nehemías junelxo

¹ A d'a jun tiempoal chi', ix avtaj ch'añ ley Moisés yab' eb' anima. Ix ilchaj yuj eb' d'a ch'añ to a eb' amonita yed' eb' moabita malaj b'aq'uiñ syal yaj eb' d'a scal eb' schoñab' Dios, ² yujto ayic spetoj eb' co mam quicham d'a Egipto, a eb' chi' maj eltalaj eb' scha eb' yed' vael, ma tas tz'uc'haji. Palta to stup viñaj Balaam eb' yic sb'at scatab'an eb' co mam quicham chi' viñ, palta a co Diosal q'uexan jun catab' chi' d'a vach'ilal. ³ Yuj chi' ayic ix yab'an eb' quetchoñab' chi' tas syal ch'añ ley chi', ix yic'anel sb'a eb' d'a scal eb' ch'oc choñab'il cajan d'a scal eb'.

⁴ Ayic manto uji jun chi', a viñaj sacerdote Eliasib chi' ayoch yajalil yilan juntzañ b'aj molan tastac tz'ac'ji d'a scajnub' co Diosal. A viñaj Eliasib chi' vach' yac'an viñ yed' viñaj Tobías, yuj chi' ix yac' jun nivan cuarto viñ d'a viñaj Tobías chi'. ⁵ A jun cuarto chi', aton b'aj smolchajtaxon ofrenda, incienso, yamc'ab', sdiezmoal ixim trigo, vino yed' aceite, aton juntzañ chi' ix alchaji to tz'ac'ji d'a eb' levita, d'a eb' sb'itani yed' d'a eb' tañvum puerta yed' pax juntzañ colval tz'ac'ji d'a eb' sacerdote.

⁶ Palta ayic ix uji jun chi', a in tic mañ in ayoc ec' d'a Jerusalén tic, yujto ayic 32 ab'ilxo yoch viñaj Artajerjes reyal d'a Babilonia, ata' ix in c'ochxi d'a yichañ viñ rey chi'. Palta ayic toxo ix ec' jab'ocxo tiempoal ix in c'anaxi in permiso d'a viñ rey chi', ⁷ ix in jax d'a Jerusalén tic. Ata' ix vab'i tastac mañ vach'oc ix sc'ulej viñaj Eliasib chi', to ix yac' jun nivan cuarto viñ, aton jun ay d'a sti' yamaq'uil

stemplo Dios d'a viñaj Tobías chi'. ⁸ Ix cot val voval yuj jun chi', yuj chi' a tas ayoch yuj viñaj Tobías d'a yol cuarto chi', ix in julelta d'a sti'. ⁹ Ix lajvi chi' ix valani to sacb'itaj jun cuarto chi' icha yalan ley, tz'ac'chajxioch yamc'ab' yic stemplo Dios chi' d'a yool, ofrenda yed' incienso.

¹⁰ Ix vab'anpaxi to maxtzac ac'chaj svael eb' levita yed' eb' sb'itani, aton eb' ayoch d'a yib'añ yoch ejmelal, yuj chi' ix yactejan yopisio eb', ix pax eb' d'a schoñab' junjun. ¹¹ Yuj chi' ix in tumej eb' yajal yaji, yujto ix yactejan stemplo Dios eb', maxtzac yil-laj eb'. Ix lajvi chi' ix in molb'an eb' sacerdote yed' eb' levita yic svac'anxioch eb' d'a yopisio. ¹² Axo masanil eb' anima aj Judá tic, ix syamxioch eb' yac'an sdiezmoal ixim trigo, vino yed' aceite, ix yac'anxi eb' b'aj smolchaji. ¹³ Ix lajvi chi' ix vac'anoch viñaj sacerdote Selemías yilumaloc b'aj smolchaj chi' yed' pax viñaj Sadoc viñ tz'ib'um yed' pax jun viñ levita scuchan Pedaías yed' viñaj Hanán yuninal viñaj Zacur yixchiquin viñaj Matanías yic scolvaj viñ yed' eb' viñ, yujto te vach' spensar eb' viñ. Aton eb' viñ ix ochcan d'a yib'añ spojanec' vael d'a masanil eb' yetb'eyum chi'.

¹⁴ Ix valan icha tic d'a in lesal: Ach in Diosal, nacot juntzañ tas ix in c'ulej tic. Mocab' b'at satc'olal uj masanil tas ix in c'ulej d'a a cajnub' yic tz'och ejmelal d'ayach, xin chi.

¹⁵ A d'a juntzañ c'ual chi', ix vila' to ay eb' d'a yol yic Judá tic stec'anel yal uva d'a sc'ual ic'oj ip. Tz'ec'pax eb' cuchoj trigo, tz'ec'pax noc' sb'uru eb' cuchoj vino yed' cuchoj sat uva ayto och d'a sc'ojlab'il, cuchoj higo yed' yalñej tas

icatzil. Syic'ancot juntzañ chi' eb' d'a Jerusalén tic d'a sc'ual ic'oj ip. Yuj chi' ix in cach eb' to maxtzac schoñ juntzañ chi' eb' d'a sc'ual ic'oj ip. ¹⁶ Añejtona' ay pax juntzañ eb' aj Tiro cajan d'a Jerusalén, syic'cot noc' chay eb' yed' juntzañxo tastac schoñ d'a Jerusalén tic, schoñan eb' d'a eb' quetisraelal d'a sc'ual ic'oj ip. ¹⁷ Yuj chi' ix in cach eb' yajal yaj d'a Judá tic, ix valan d'a eb' icha tic:

—Mañ jantacoc chucal tze c'ulej d'a sc'ual ic'oj ip, icha junoc comon c'ual tzeyutej. ¹⁸ Aton juntzañ tic sc'ulej nac eb' co mam quicham, yuj chi' ix yac'cot juntzañ yaelal tic co Diosal d'a quib'añ yed' d'a yib'añ jun choñab' tic. ¿Tom e gana tze tzuntzejcot yoval sc'ol Dios d'a quib'añ a oñ israel oñ tic, yuj chi' icha junoc comon c'ual tzeyutej sc'ual ic'oj ip tic? xin chi d'a eb'.

¹⁹ Ix in checan macchaj spuertail Jerusalén tic d'a yemc'ualil ayic van yoch sc'ual ic'oj ip. Max jacvilaj masanto tz'ec'b'at jun c'ual chi'. Ix vac'anpaxoch eb' in checab' stañvan puerta chi' yic vach' malaj junoc icatz tz'och d'a jun c'u chi'. ²⁰ A eb' choñvajum chi' chab' ox'e ac'val ix vay eb' d'a spatictac choñab' Jerusalén tic. ²¹ Yuj chi' ix in cachan eb', ix valani: ¿Tas yuj tzex vaycan d'a spatictac muro? Tato ol e c'ulejñej icha tic, ol ex vac'och d'a preso, xin chi d'a eb'. Yuj chi' ix yactej eb' sjavi d'a sc'ual ic'oj ip chi'. ²² Ix lajvi chi', ix valan d'a eb' levita to sach'itej sb'a eb' yic sb'at stañvan puerta chi' eb', yic vach' max ixtaxel sc'ual ic'oj ip chi'. Yuj chi' ix val d'a in lesal icha tic: Ach in Diosal, na in cot yuj juntzañ tas ix in c'ulej tic, oc'ocab' a c'ol d'ayin icha syal a vach'c'olal, xin

chi. ²³ Añeja' ix vilanpax d'a juntzañ c'ual chi' to ay eb' viñ vetisraelal chi' ix yic'laj sb'a yed' eb' ix aj Asdod, eb' ix aj Amón yed' eb' ix aj Moab. ²⁴ Nañalxo yal yuninal eb' tzaxo alan sti' eb' aj Asdod chi' yed' sti' juntzañxo nación. Axo pax co ti' a oñ israel oñ tic, maxtzac yal-laj yalan eb'. ²⁵ Yuj chi' ix in tumej eb', ix in catab'an eb'. Ay eb' ix in mac'a, ix in tzuquel xil sjolom eb', ix vac'an plural eb' yac'an sti' d'a Dios to mañxo ol yic'laj sb'a yal yuninal eb' yed' eb' ch'oc choñab'il chi', mañxo ol ochlaj eb' ix ch'oc choñab'il chi' yetb'eyumoc eb'. Ix valanpaxi: ²⁶ Icha val tic aj yochnac smul viñaj Salomón ochnac reyal d'a co choñab' tic. Malaj junocxo rey lajan yed' viñ d'a juntzañxo nación, te xajan viñ yuj Dios, yuj chi' ac'jinacoch viñ co reyaloc yuuj, palta cuchb'ajnacb'at viñ d'a chucal yuj eb' ix ch'oc choñab'il chi'. ²⁷ Yuj chi', max yal co c'ool tzeyac'och e mul te chuc d'a yichañ co Diosal, tzeyic'lan e b'a yed' eb' ix ch'oc choñab'il tic, xin chi' d'a eb' viñ.

²⁸ A junoc eb' yuninal viñaj Joiada, yixchiquin viñaj Eliasib sat sacerdote, a ix yisil viñaj Sanbalat, viñ aj Horón, a ix yetb'eyum viñ. Yuj chi' ix in spechel viñ d'a Jerusalén tic. ²⁹ Yuj chi' ix val d'a in lesal icha tic: Ach in Diosal, il val juntzañ chucal ix sc'ulej eb', yuj chi' ix juviel jun opisio yic sacerdoteal yed' trato ix a b'o yed' eb' yed' pax eb' yirñtilal Leví, xin chi.

³⁰ Icha chi' ix aj in b'oan tastac ix juvib'at yuj eb' ch'oc choñab'il chi', ix vac'anxioch eb' sacerdote yed' eb' levita d'a yopisio d'a stzolal. ³¹ Ix valani tas c'ual tz'ic'chajcot te' c'atzitz. Ix valanpax yuj sb'ab'el sat avb'en yovalil syic'cot eb' d'a scajñub'

Dios. Yuj chi' ix val d'a in lesal icha tic: Ach in Diosal, na in coti, oc'ocab' a c'ol d'ayin, xin chi.

A Ch'an Biblia D'a Chuj San Mateo
The Holy Bible in the Chuj San Mateo language of
Guatemala

La Santa Biblia en Chuj de San Mateo Ixtatán

copyright © 2007 Sociedad Bíblica de Guatemala

Language: Chuj de San Mateo Ixtatán (Chuj)

Dialect: Ixtatán

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

43e98fca-30dd-583b-b172-dc26d705ee90